

АҲОЛИ ВА ИҚТИСОДИЁТ ТАРМОҚЛАРИНИ ҚЎЛЛАБ-ҚУВВАТЛАШ ЧОРАЛАРИ БЕЛГИЛАНДИ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев раислигида 19 март куни коронавирус пандемиясининг аҳоли турмуш даражаси ва иқтисодиёт тармоқларига салбий таъсирини юмшатиш масалаларига бағишланган видеоселектор йиғилиши бўлиб ўтди.

— Бугунги шароитда sanoat корхоналари, тадбиркорлар ва экспортёрлар биздан аниқ ва самарали чоралар кутмоқда. Шу боис иқтисодиётда ҳисоб-китоб қилинаётган йўқотишлар ўрнини қоплаш учун захира яратиш ва макро-иқтисодий барқарорликни таъминлаш ҳукуматнинг асосий вазифаси бўлиши зарур, — деди Шавкат Мирзиёев.

Бу борадаги ишларни самарали ташкил этиш мақсадида Президентимиз коронавирус пандемияси ва глобал инқирозли ҳодисаларнинг иқтисодиёт тармоқларига салбий таъсирини юмшатиш бўйича биринчи навбатдаги чора-тадбирлар тўғрисида фармон қабул қилди. Ҳужжатга асосан, Инқирозга қарши жамғарма тузилиб, унда 10 триллион сўм шакллантирилди.

Йиғилишда фармонда белгиланган долзарб вазифаларни амалга ошириш, пандемиянинг иқтисодиётга салбий таъсирини юмшатиш масалалари муҳокама қилинди.

Коронавирус тарқалашининг олдини олиш, шифохоналарни дори, ҳимоя ва диагностика воситалари билан таъминлаш, карантин харажатларини ўз вақтида молиялаштириш зарурлиги таъкидланди.

Юртимизда коронавирусга қарши курашиш ишларига қарийб 5,5 минг нафар тиббиёт ходими жалб этилган. Уларни моддий ва маънавий қўллаб-қувватлаб, ойлик маошига қўшимча 120 фоиз устама тўлаш бўйича кўрсатмалар берилди.

Касалланганларни ўз вақтида аниқлаш ва профилактикага эътиборни қучатириш, бунинг учун барча ҳудудий юқумли касалликлар шифохоналарини экспресс-тестлар билан таъминлаш муҳимлиги қайд этилди.

Ички ишлар вазирлиги ва Миллий гвардияга карантинга олинган фуқаролар назоратини таъминлаш юклатилди.

Коронавирус таъсири энг юқори бўлган иқтисодиёт тармоқларига солиқ таътиллари ва кредит қарзлари бўйича имтиёзлар бериш, бюджет ссудалари ажратиш юзасидан вазифалар белгиланди.

Масалан, меҳмонхона бизнесида 90 миллиард сўмлик, транспорт-логистика соҳасида 650 миллиард сўмлик, умумий оватланиш муассасаларида 180 миллиард сўмлик, ташқи савдо корхоналарида 3,6 триллион сўмлик кредитларни қайтариш имконияти пасаймоқда. Туристлик фирма ва меҳмонхоналар ҳар бир сайёҳ учун кунига 2-3 доллардан туризм йиғими тўлаб келмоқда.

Шу боис ушбу корхоналарнинг кредит муддатларини узайтириш, туристик йиғимлар ундиришни вақтинча тўхтатиш бўйича кўрсатма берилди. Ҳокимларга иқтисодий қийинчиликка дуч келган корхоналардан маҳаллий солиқларни ундиришни 6 ойгача кечиктириш ваколати берилди.

Давлатимиз раҳбари қайд этганидек, пандемия сабабли фаолиятини тўхтатган тадбиркорларга банклар орқали фоизсиз бюджет ссудалари ажратилади. Ҳокимларга иқтисодий қийинчиликка дуч келган корхоналардан маҳаллий солиқларни ундиришни 6 ойгача кечиктириш ваколати берилди.

Шунингдек, яқка тартибдаги тадбиркорларнинг даромад солиғи, фермерларнинг сув солиғи 50 фоизга камайтирилади. Бунда маҳаллий бюджетдаги йўқотишлар республика бюджетидан қўллаб-қувватланади.

Йил якунига қадар солиқ текширувларига мораторий эълон қилинади ва қийналган корхоналарга солиқ қарзлари учун пеня ҳисоблаш тўхтатилади. Бундай қийин шароитда тадбиркорни бирорта текширувчи безовта қилмайди.

Халқаро савдодаги вазиятни инобатга олиб, экспорт-импорт бўйича кечиктирилган қарздорликка жарима қўлламаслик, “яшил йўлак”лардан махсулот ўтказишни қўлайитириш, юк ташишда юзга келаятган масалаларни оператив ҳал этиб бориш бўйича топшириқлар берилди.

— Ҳозирги ҳолатда баъзи корхоналарнинг солиқ тушадиган базаси камайиши табиий. Лекин бу камомад нима ҳисобидан қопланиши бўйича мутасаддиларда қўндалик таҳлил ва

сўров бўлиши шарт, — деди Президент.

Йиғилишда аҳолини ижтимоий ҳимоялаш масаласига ҳам алоҳида эътибор қаратилди. Карантиндаги фарзандларига қараётган ота-оналарни ишдан бўшатишга мутлақо йўл қўйилмайди. Уларга вақтинча меҳнатга лаёқатсизлик нафақаси юз фоиз тўлаб берилади.

Мақтабча таълим муассасалари ва умумтаълим мактаблари фаолияти тўхтаб турган даврда тарбияланувчилар ва бошлангич синф ўқувчиларининг ота-оналарига ёки уларнинг ўрнини босувчи шахсларга йиллик меҳнат таътилидан фойдаланишнинг йиллик режасидан қатъи назар йиллик меҳнат таътили тақдим этилади.

Иқтисодий фаоллик пасайган пайтда аҳоли бандлиги масаласи алоҳида эътибор талаб этади. Шу боис Инқирозга қарши жамғармадан Жамоат ишлари жамғармасига қўшимча 200 миллиард сўм ажратилади. Ушбу маблағлар одамларни иш билан таъминлаш, бунинг учун маҳаллаларда қўшимча инфратузилма объекти қуришга йўналтирилади. Шунингдек, Тадбиркорлик фаолиятини қўллаб-қувватлаш давлат жамғармасига 500 миллиард сўм қўшимча маблағ берилиб, иш ўринлари яратадиган бизнес субъектларга қўмақлаштилади.

Ушбу чора-тадбирларни сифатли бажариш мақсадида Бош вазир раҳбарлигида Инқирозга қарши республика комиссияси тузилиши белгиланди. Ушбу комиссия 22 мартдан бошлаб икки ой давомида ҳар бир туман ва шаҳарда коронавирусга қарши курашиш, sanoat, хизмат кўрсатиш, савдо, транспорт, логистика ва бошқа корхоналарни барқарор ишлатиш масалаларини ҳал қилиб боради.

Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Давлат захираларини бошқариш қўмитасига бозорлардаги нарх-навоининг ўзгаришини кузатиб бориб, мавжуд захирадан қўшимча махсулотларини савдога чиқариш бўйича топшириқ берилди.

Йиғилишда муҳокама қилинган масалалар юзасидан мутасаддилар ахборот берди.

Ў.А

Ўзбекистон Республикаси Президентининг ФАРМОНИ

КОРОНАВИРУС ПАНДЕМИЯСИ ВА ГЛОБАЛ ИНҚИРОЗ ҲОЛАТЛАРИНИНГ ИҚТИСОДИЁТ ТАРМОҚЛАРИГА САЛБІЙ ТАЪСИРИНИ ЮМШАТИШ БЎЙИЧА БИРИНЧИ НАВБАТДАГИ ЧОРА-ТАДБИРЛАР ТЎҒРИСИДА

Жаҳон миқёсида коронавирус инфекцияси тарқалишига қарши курашишда, шу жумладан, инсонларнинг ҳаракатланишига чекловлар қилиш ва корхоналар фаолиятини тўхтатиш орқали мисли қўрилмаган чоралар қўрилмоқда. Бу эса энг йирик иқтисодиётга эга мамлакатларда ишлаб чиқариш ва истеъмол ҳажмларининг кескин қисқариши, глобал ишлаб чиқариш занжирлари ва савдо алоқаларининг издан чиқиши, дунё молия бозорларида ҳомашё товарлари нархининг пасайиши ва конъюнктуранинг ёмонлашуви келтириб чиқарди.

Глобал иқтисодиёт тизимининг бир қисми бўлган Ўзбекистон иқтисодиётига ҳам мазкур омиллар таъсир қилмоқда, бу эса ўз навбатида ушбу ҳолатнинг салбий таъсирларини юмшатиш бўйича самарали олдини олувчи чоралар қўришни талаб қилади. Бунда туризм, транспорт, фармацевтика ва тўқимачилик саноати каби республика иқтисодиётининг жадал ривожланаётган тармоқларини қўллаб-қувватлаш ва уларнинг барқарорлигини таъминлашга алоҳида эътибор қаратиш зарур.

Коронавирус инфекцияси тарқалишига қарши курашиш ва бошқа глобал хавф-хатарлар даврида макроиқтисодий барқарорликни, иқтисодиёт тармоқлари ва соҳаларининг узлуксиз ишлашини таъминлаш, ташқи иқтисодий фаолиятни рағбатлантириш, аҳолини самарали ижтимоий қўллаб-қувватлаш, мамлакат аҳолиси даромадлари кескин пасайиб кетишининг олдини олиш мақсадида:

1. Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ҳузурида юридик шахс ташкил этмаган ҳолда, 10 трлн. сўм миқдоридagi **Инқирозга қарши курашиш жамғармаси** (кейинги ўринларда — Инқирозга қарши курашиш жамғармаси) ташкил этилсин.

Қўйидагилар Инқирозга қарши курашиш жамғармаси маблағларидан фойдаланишнинг асосий йўналишлари этиб белгилансин:

а) **коронавирус инфекциясининг тарқалишига қарши курашиш бўйича қўйидаги**

тадбирларни молиялаштириш, шу жумладан:

даволаш ва бошқа муассасаларни коронавирус инфекцияси тарқалишига қарши курашиш учун зарур бўладиган дори воситалари ва тиббий буюмлар, ҳимоя воситалари ва тест тизимлари билан таъминлаш;

хавф-хатар остида бўлган ёки вирус юқтирилган билан мулоқотда бўлган шахсларни карантинда сақлаш билан боғлиқ харажатларни қоплаш;

коронавирус инфекцияси тарқалишига қарши курашишда иштираётган тиббиёт ходимларини моддий рағбатлантириш, республика санитария-эпидемиология хизмати томонидан ҳимоя чораларини амалга ошириш харажатлари учун қўшимча маблағлар ажратиш;

юқумли касалликларни аниқлаш, профилактика қилиш ва даволаш бўйича тадбирларга жалб этилган даволаш ва бошқа муассасаларни қуриш, таъмирлаш, реконструкция қилиш ва жиҳозлаш;

б) қўйидагилар орқали **тадбиркорликни ва аҳоли бандлигини қўллаб-қувватлаш**:

Кичик бизнес ва тадбиркорликни ривожлантириш агентлиги ҳузуридаги Тадбиркорликни ривожлантиришни қўллаб-қувватлаш давлат жамғармаси томонидан биринчи навбатда ижтимоий аҳамиятга эга истеъмол товарларини ишлаб чиқариш, сотиб олиш ва сотиш учун берилган кредитлар бўйича фоиз харажатларини қоплашга қафиллик ҳамада компенсация тақдим этишни кенгайтириш;

республика ҳудудларида иқтисодий фаолликни ва бандликни кенгайтиришга қаратилган қўшимча инфратузилма лойиҳаларини амалга ошириш, шунингдек, энг аввало, кичик sanoat зоналарида муҳандислик коммуникацияларини қуриш;

в) **аҳолини ижтимоий қўллаб-қувватлаш**ни кенгайтириш, шу жумладан, қўйидагилар учун қўшимча маблағлар ажратиш:

► Давоми 2-бетда

МУНОСАБАТ

ЯРАТГАННИНГ ИРОДАСИ БИЛАН ХАЛҚИМИЗ БУ СИՒОВЛАРНИ, АЛБАТТА, ЕНГИБ ЎТАДИ

Усмонхон АЛИМОВ,
Ўзбекистон мусулмонлари
диний идораси раиси, муфтий

Куни кеча маҳалла ва оила масалаларига бағишланган видеоселектор йиғилишида бевосита иштирок этиб, Президентимизнинг коронавирус билан боғлиқ вазият бўйича халқимизга мурожаатини эшитдим. Мурожаатда бугунги кундаги нохуш воқеалик теран таҳлил этилган ҳолда аниқ чора-тадбирлар амалга оширилаётгани ва барча эҳтиёт чоралари қўрилгани таъкидланди.

► Давоми 2-бетда

СОҒЛИҚНИ САҚЛАШ ВАЗИРЛИГИ АХБОРОТИ

Францияда бўлиб қайтган Ўзбекистон фуқаросида коронавирус инфекцияси аниқланганлиги ҳақида аввал хабар берган эдик. Сўнгги маълумотларга қараганда, унинг яна 3 нафар қариндошида ушбу инфекция бор-

лиги тасдиқланган.

Шунингдек, шу йилнинг 15 март куни Истанбул — Тошкент йўналишидаги 274-рейс билан келган бир нафар ва жорий йил 14 март куни Лондон — Тошкент йўналишидаги 201-рейс билан келган яна бир на-

фар фуқарода коронавирус инфекцияси аниқланди. Ҳар беш нафар фуқаро ҳам шу вақтгача тиббий назоратда бўлган. Аини пайтга келиб, ушбу инфекция аниқланган беморлар сони 23 нафарга етди.

Эслатиб ўтамиз, инфекция тарқалиб кетишининг олдини олиш мақсадида олиб борилаётган эпидемиологик суриштирув ишлари давом эттирилмоқда.

БУГУННИНГ ГАПИ

“РАҚАМЛИ ТОШКЕНТ” — ЎТАЙИРИК ВА ЮҚОРИ МОЛИЯВИЙ ЛОЙИҲА

Баҳром ЗИЁЕВ,
Ахборот технологиялари ва коммуникацияларини ривожлантириш вазирлиги бошқарма бошлиғи

Давлатимиз раҳбарининг Олий Мажлисга Мурожаатномасида иқтисодий-ижтимоий ҳаётнинг барча соҳаларига рақамли технологияларни кенг жорий этиш энг устувор вазифа сифатида кўрсатилган эди. Куни кеча Президентимизнинг “Тошкент шаҳрида рақамли технологияларни кенг жорий этиш чора-тадбирлари тўғрисида”ги қарори қабул қилинган 2017–2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегиясини “Илм, маърифат ва рақамли иқтисодиётни ривожлантириш йили”да амалга оширишга оид Давлат дастурида белгиланган вазифалар ижросини таъминлашда ҳамда тадбиркорлик фаолиятини юритиш ва рақамли иқтисодиётни ривожлантириш учун қўлай муҳит яратишда муҳим аҳамият касб этади.

Қарорга биноан, 2020–2021 йилларда жорий этиладиган ахборот тизимлари ва дастурий маҳсулотлар рўйхати, “Рақамли Тошкент” комплекс дастурини амалга ошириш бўйича чора-тадбирлар режаси, 2020 йилда телекоммуникация инфратузилмасини кенгайтириш бўйича лойиҳалар рўйхати, 2021–2023 йилларда истиқболли ахборот тизимлари ва дастурий маҳсулотлар рўйхати тасдиқланди.

Дастурийнинг асосий вазифаси этиб шаҳар хизматларини бошқариш, ижтимоий соҳа объектилар, ишлаб чиқариш, йўл-транспорт ва коммунал инфратузилманинг интеграциялашган ахборот муҳитини яратиш ва кейинчалик муваффақиятли тажрибани мамлакатимизнинг бошқа ҳудудларида таътиб этиш белгиланди.

► Давоми 4-бетда

Ўзбекистон Республикаси Президентининг
ФАРМОНИ

КОРОНАВИРУС ПАНДЕМИЯСИ ВА ГЛОБАЛ ИНҚИРОЗ ҲОЛАТЛАРИНИНГ ИҚТИСОДИЁТ ТАРМОҚЛАРИГА САЛБІЙ ТАЪСИРИНИ ЮМШАТИШ БЎЙИЧА БИРИНЧИ НАВБАТДАГИ ЧОРА-ТАДБИРЛАР ТЎҒРИСИДА

 Бошланиши 1-бетда

Ўзбекистон касбаба уюшмалари Федерацияси Кенгаши орқали кам таъминланган оилаларни қўллаб-қувватлаш бўйича чораларни кучайтириш ва нафақа олувчилар сонини ошириш;

Ўзбекистон Республикаси Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлиги ҳузуридаги Жамоат ишлари жамғармасига жамоат ишларини кенгайтириш;

"Ишга марҳамат" мономарказларини ва касбга тайёрлаш марказларини ташкил қилиш, шунингдек, меҳнат мигрантларини касбга ва тилга ўргатишни ташкиллаштириш орқали уларни қўллаб-қувватлаш;

г) қуйидагилар орқали иқтисодиёт тармоқларининг барқарор фаолият юритишини таъминлаш:

Ўзбекистон Республикасининг давлат кафолати остида жалб этилган кредитларни сўндириш, шунингдек, биринчи даражали харажатларни амалга ошириш учун фоиизсиз бюджет ссудалари ажратиш йўли билан стратегик корхоналарни давлат томонидан қўллаб-қувватлаш чораларини кўриш;

ташқи савдо фаолиятини амалга оширувчи тадбиркорлик субъектлари транспорт харажатларининг бир қисmini компенсация қилиш;

коронавирус инфекцияси тарқалишининг салбий таъсирига энг кўп учрайдиган иқтисодиёт тармоқлари ва соҳаларини, шунингдек, кредит портфели сифати ёмонлашган ҳолларда тижорат банклари қўллаб-қувватлашининг қўшимча чораларини тақдим этиш;

уч йилгача бўлган муддатга фоиизсиз бюджет ссудаларини ажратиш орқали солиқ тўлаш муддатлари бўйича кечиктириш тақдим этилиши ҳамда тадбиркорлик фаоллигининг сустлашиши муносабати билан Қорақалпоғистон Республикаси бюджетни, вилоятлар ва Тошкент шаҳар маҳаллий бюджетларида олинмай қолинадиган даромадлар ўрнини тўлдириш.

2. Инқирозга қарши курашиш жамғармаси манбалари этиб Ўзбекистон Республикаси Давлат бюджети маблағлари (шу жумладан, харажатларни мақбуллаштириш ҳисобига), халқаро молия институтларининг имтиёзли кредитлари ва қонун билан тақиқланмаган бошқа манбалар белгилансин.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси:

Ўзбекистон Республикаси Давлат бюджетни ва Инқирозга қарши курашиш жамғармасини молиялаштиришни таъминлаш мақсадида 2020 йилда бюджетни қўллаб-қувватлаш учун халқаро молия институтларининг имтиёзли кредитлари ва бошқа манбалар ҳисобидан 1 млрд. АҚШ доллари миқдорига таъқиқ қарз маблағларини, шунингдек, иқтисодиётнинг реал сектори корхоналари, экспорт қилувчилар ва тижорат банклари қўллаб-қувватлаш бўйича чора-тадбирларни молиялаштириш учун қўшимча маблағларни жалб қилиш чораларини кўрсин;

икки ҳафта муддатда солиқ ва божхона маъмуричилигини тақомиллаштириш орқали ишга солинмаган захираларни излаб топиш, ҳисобланган солиқлар тўлиқ тўланишини таъминлаш, "яширин" иқтисодиётни қисқартириш ҳамда солиқ ва божхона маъмуричилигининг янги самарали шаклларини жорий этиш бўйича комплекс чора-тадбирларни тасдиқласин.

Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ҳар ойда комплекс чора-тадбирлар ижроси ҳамда Инқирозга қарши курашиш жамғармаси маблағларидан фойдаланилиши тўғрисидаги маълумотларни Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрацияси ва Вазирлар Маҳкамасига киритсин.

3. Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги 2020 йил 1 июнга қадар юзага келмаётган макроиқтисодий вазиятни, шунингдек, қуйидагиларни ҳисобга олган ҳолда 2020 йил учун Ўзбекистон Республикаси Давлат бюджети параметрларини аниқлаштириш бўйича Вазирлар Маҳкамасига тақлифлар киритсин.

Иқтисодиёт ва саноат вазирлиги, Инвестициялар ва ташқи савдо вазирлиги билан биргаликда тадбиркорликни ривожлантириш ва аҳоли бандлигини таъминлаш, жумладан, кичик саноат зоналарида муҳандислик коммуникацияларини ўтказиш учун имкониятларни тақдим этувчи янада устувор бўлган инфратузилма лойиҳаларини амалга оширишга маблағларни қайта йўналтирган ҳолда Инвестиция дастури қайта кўриб чиқиш;

Инқирозга қарши курашиш жамғармасини ташкил этиш ҳамда тадбиркорликни ва аҳолининг ижтимоий заиф қатламларини қўллаб-қувватлаш учун харажатларни ошириш;

Инвестициялар ва ташқи савдо вазирлиги билан биргаликда 2020 йилда жалб қилинадиган давлат ташқи қарзларининг чегаравий ҳажмларини қайта кўриб чиқиш;

қўшимча харажатларни мақбуллаштириш ва чеклаш юзасидан аниқ тақлифларни киритган ҳолда қатъий бюджет интизоми.

4. Инқирозга қарши курашиш республика комиссияси иловага мувофиқ таркибда ташкил этилсин.

Инқирозга қарши курашиш республика комиссиясининг асосий вазифалари этиб коронавирус инфекцияси тарқалишига қарши курашиш ва бошқа глобал хавф-хатарлар даврида иқтисодиёт тармоқлари ва соҳаларининг узлуksиз ишлашини таъминлаш, аҳолини ижтимоий

қўллаб-қувватлаш бўйича юзага келадиган муаммоли масалаларни тезкорлик билан ҳал қилиш ва қўшимча чора-тадбирлар ишлаб чиқиш белгилансин.

Вазирлар Маҳкамаси икки кун муддатда тегишинча Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши Раиси, вилоятлар, туман ва шаҳарлар ҳокимлари бошчилик қиладиган Инқирозга қарши курашиш республика комиссиясининг ҳудудий штабларини уларнинг аниқ функция ва вазифаларини белгиланган ҳолда ташкил этсин.

Барча даражадаги раҳбарларнинг идоравий мансуб ташкилотларда аҳоли ва тадбиркорлик субъектларининг юзага келган муаммо ва қийинчиликларни ҳал этиш мақсадида қилган муурожаатларига алоҳида эътибор қаратиш, расмийлаштириш, сансалорлик ва бюрократияга йўл қўйилмаслиги юзасидан шахсий жавобгарлиги кўрсатиб ўтилсин.

5. Белгилансинки:

а) 2020 йил 1 апрелдан 1 октябргача бўлган даврда:

якка тартибдаги тадбиркорлар учун ижтимоий солиқнинг ойлик энг кам суммаси базавий ҳисоблаш миқдорининг 50 фоиизига қадар камайтирилади;

алкоголь маҳсулотларининг улгуржи савдоси билан шугулланувчи корхоналарнинг ажратмалари миқдори 5 фоииздан 3 фоиизга пасаитирилади;

умумий овқатланиш корхоналари учун алкоголь маҳсулотларини чакана сотиш ҳуқуқи учун йиғимлар миқдори белгиланган миқдорлардан 25 фоиизга камайтирилади;

б) 2020 йил 1 апрелдан 1 июлгача бўлган даврда туристик (меҳмонхона) йиғимини қисқарташ ва тўлаш тўхтатилади;

в) қишлоқ ҳўжалигидаги ерларни сўғориш учун фойдаланиладиган ҳажмлар бўйича сув ресурсларидан фойдаланганлик учун солиқ ставкалари 2020 йилда ўрнатилган ставкалардан 50 фоиизга пасаитирилади;

г) 2019 йил учун жисмоний шахсларнинг жами йиллик даромадлари тўғрисидаги декларацияни тақдим этиш муддати 2020 йил 1 августга қадар узайтирилади;

д) жисмоний шахсларнинг мол-мулк солиғи ва ер солиғини тўлаш муддати 2020 йил 15 октябрга қадар узайтирилади.

6. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2020 йил 1 апрелдан жисмоний шахслар томонидан хайрия ташкилотларидан моддий наф тарзида олинадиган даромадларни солиққа тортишдан озод қилиш тўғрисидаги тақлифига розилик берилсин.

Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги бир ҳафта муддатда мазкур бандда белгиланган имтиёзни 2020 йил 1 апрелдан амалга киритишни назарда тутуви "Ўзбекистон Республикасининг Солиқ кодексига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида"ги қонун лойиҳасини Вазирлар Маҳкамасига киритсин.

7. Ўзбекистон Республикаси Солиқ кодексига мувофиқ маҳаллий давлат ҳокимияти органларига тегишли солиқларни тўлаш муддатларини ўзгартириш, шунингдек, уларнинг ставкаларини камайтириш тўғрисида қарорлар қабул қилиш ваколати берилганлиги маълумот учун қабул қилинсин.

Халқ депутатлари туман ва шаҳар Кенгашларига фаолияти туризм соҳасига бевосита ёки билвосита боғлиқ бўлган яқна тартибдаги тадбиркорлар учун жисмоний шахслардан олинмаган даромад солиғининг қатъий белгиланган суммаларини 30 фоиизга камайтириш тасвир қилинсин.

Маҳаллий давлат ҳокимияти органлари ҳўжалик юритувчи субъектларга мол-мулк солиғи, ер солиғи ва сув ресурсларидан фойдаланганлик учун солиқни тўлаш бўйича фоизаларни ундирмасдан 6 ойга кечиктириш (бўлиб-бўлиб тўлаш) тақдим этсин. Бунда, кўрсатиб ўтилган солиқларни тўлашни кечиктириш (бўлиб-бўлиб тўлаш) солиқ тўловчиларнинг аризаси, шунингдек, Иқтисодиёт ва саноат вазирлиги ҳамда Молия вазирлиги ҳудудий бошқармалари раҳбарларининг ҳулосалари асосида, бошқа ҳўжатларни талаб қилмаган ҳолда тақдим этилади.

8. Белгиллаб қўйилсинки, 2020 йил 1 октябргача бўлган даврда:

ташқи савдо операциялари бўйича муддати ўтган дебитор қарздорлик учун ҳўжалик юритувчи субъектларга жарималар қўллаш тўхтатилади;

солиқ органлари вақтинча қийинчиликларни бошдан кечираётган ҳўжалик юритувчи субъектларга мол-мулк солиғи, ер солиғи ва сув ресурсларидан фойдаланганлик учун солиқ бўйича пенялар ҳисоблашини тўхтатиб туради, шунингдек, солиқ қарзини мажбурий ундириш чораларини кўрмайди.

9. Ўзбекистон Республикаси Давлат солиқ кўмитаси:

замонавий ахборот технологияларини қўллаш ҳамда дастурий маҳсулотлар ишлаб чиқаришга ихтисослашган компанияларни жалб қилиш йўли билан солиқ ҳисоботларини тайёрлаш ва тақдим этишда "Солиқ хизмати" ДУК орқали солиқ тўловчиларга ёрдам кўрсатиш;

солиқ тўловчиларнинг давлат солиқ хизмати органларига ташриф буюрмадан солиқ мажбуриятларини бажариши учун уларга масофадан хизмат кўрсатишни кенгайтириш чораларини кўрсин.

10. 2021 йил 1 январга қадар тадбиркор-

лик субъектларининг фаолиятини солиқ аудитидан ўтказиш тўхтатилсин, жиноят ишлари доирасида ва юридик шахсни тутатиш муносабати билан солиқ аудитидан ўтказиш бундан мустасно.

Вазирлар Маҳкамаси Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Тадбиркорлик субъектларининг ҳуқуқлари ва қонуний манфаатларини ҳимоя қилиш бўйича вакил билан биргаликда давлат органлари томонидан тадбиркорлик субъектларининг ҳуқуқлари ва қонуний манфаатларига қатъий риоя этилиши устидан назорат ўрнатсин.

11. Тадбиркорлик субъектларига: ҳисобот йилда амалга оширилган товарларнинг умумий экспортига нисбатан 10 фоииздан ошмаган муддати ўтган дебитор қарздорлиги мавжуд бўлган тақдирда, кафолатланган тўловни таъминламасдан товарлар экспортини амалга оширишга;

2020 йил давомида ташқи савдо операциялари бўйича муддати ўтган дебитор қарздорлигини сўндириш эвазига технологик асбоб-ускуналар ва хомашё товарларини импорт қилиш бўйича бир марталик операцияларни амалга оширишга рухсат берилсин.

12. Ўзбекистон Республикаси Давлат божхона кўмитаси Транспорт вазирлиги, Давлат ҳавфсизлик хизмати чегара қўшинлари, Соғлиқни сақлаш вазирлиги, Ветеринария ва қорвачиликни ривожлантириш давлат кўмитаси, "Ўзстандарт" агентлиги, Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Ўсимликлар карантини давлат инспекцияси билан биргаликда:

юкларни чегара божхона постлари орқали тезкорлик билан ўтказиш, уларнинг узлуksиз божхона расмийлаштирувини, шунингдек, экспорт ва импорт қилинаётган товарларга рухсат берувчи ҳўжатларнинг берилишини таъминлаш бўйича тезкор штаб ташкил этсин;

2020 йил 1 апрелдан бошлаб, импорт қилинадиган озиқ-овқат маҳсулотларининг тезкор тартибда, шу жумладан, рухсат берувчи ҳўжатларни Ўзбекистон Республикаси ҳудудида кириб келгунга қадар бериш орқали божхона расмийлаштируви механизминини жорий этсин.

13. Ўзбекистон Республикаси Инвестициялар ва ташқи савдо вазирлиги икки ҳафта муддатда глобал ишлаб чиқариш занжирлари, транспорт-логистика тизимлари ва савдо алоқаларидаги узилишлар таъсир қилаётган инвестиция лойиҳалари ташаббускорларини қўллаб-қувватлаш бўйича қўшимча чора-тадбирлар юзасидан тақлифлар киритсин.

14. Худуд ва тармоқларда экспорт салоҳиятини ривожлантириш масалалари бўйича республика қадар экспорт қилувчиларнинг транспорт харажатларининг бир қисmini компенсация қилиш учун Экспортни рағбатлантириш агентлигига ажратиладиган маблағлар ҳисобидан субсидиялар тақдим этиш ҳақида муस्ताқ қарорлар қабул қилиш ҳуқуқи берилсин.

Худуд ва тармоқларда экспорт салоҳиятини ривожлантириш масалалари бўйича республика комиссияси икки ҳафта муддатда экспорт қилувчиларни манзилли қўллаб-қувватлашининг таъсирчан чора-тадбирларини тасдиқласин, шунингдек, барча мулкчилик шаклидаги экспорт қилувчиларининг юзага келмаётган қийинчиликларини ўз вақтида аниқлаш ва тезкор ҳал қилишни таъминласин.

15. Ўзбекистон Республикаси Иқтисодиёт ва саноат вазирлиги, Молия вазирлиги, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари, вазирлик ва идоралар билан биргаликда бир ой муддатда Инқирозга қарши курашиш жамғармаси маблағлари ҳисобидан молиялаштириладиган республика ҳудудларидаги қуйидагиларни қўриш, реконструкция қилиш ва таъмирлаш назарда тутуви 2020 йилга қўшимча инфратузилма лойиҳалари рўйхатини шакллантирсин:

кичик саноат зоналари инфратузилма объектлари учун — 400 млрд. сўм миқдорига;

шаҳарлар ва бошқа аҳоли пунктлари кўчалари, умумий фойдаланишдаги йўлларни жорий таъмирлаш учун — 1 трлн. сўм;

сув таъминоти ва канализация объектлари учун — 500 млрд. сўм;

ириризация ва мелiorация объектлари учун — 400 млрд. сўм;

соғлиқни сақлаш объектлари учун — 500 млрд. сўм;

умумтаълим мактаблари ва ижтимоий соҳанинг бошқа объектлари учун — 800 млрд. сўм;

иқтисодий фаоллик ва бандлиқни, шу жумладан, ипотека кредитлаш ҳажмларини оширишни таъминловчи бошқа объектлар учун.

Ўзбекистон Республикаси Ҳисоб палатаси Иқтисодиёт ва саноат вазирлиги ҳамда Молия вазирлиги билан биргаликда Инқирозга қарши курашиш жамғармаси маблағлари ҳисобидан молиялаштириладиган инвестиция лойиҳаларини амалга оширишда лойиҳа-смета ҳўжатлари тайёрланиши ва ўрнатилган талабларга риоя қилиниши устидан қатъий назорат ўрнатсин.

16. Белгилансинки:

коронавирус инфекцияси билан зарарланиши ёки зарарланган деб гумон қилиниши муносабати билан карантини жойлаштирилган ота-оналар (улар ўрнини босувчи шахслар, васийлар, ҳомийлар), шунингдек, уларнинг 14 ёшгача бўлган боласини парвариш қилаётган шахсларга ўртача ойлик иш ҳақининг 100 фоиизи миқдорига вақтинча меҳнатга

қобилиятсизлик нафақаси тўланади;

коронавирус инфекцияси билан зарарланган ёки карантинга жойлаштирилган, шунингдек, 14 ёшга тўлмаган боланинг ота-онаси (унинг ўрнини босувчи шахслар, васийлар, ҳомийлар) бўлган ходимлар билан меҳнат шартномаларини иш берувчининг ташаббуси билан бекор қилиш тақлифланади.

17. Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги, Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлиги:

14 ёшгача болалари бўлган оилаларга нафақа, бола икки ёшга тўлгунга қадар бола парвариши бўйича нафақа ва моддий ёрдам олувчилар сонини 2020 йил 1 апрелдан бошлаб 10 фоиизга ошириш чораларини кўрсин;

Соғлиқни сақлаш вазирлиги билан биргаликда тиббиёт, санитария-эпидемиологик ва бошқа ходимлар коронавирус инфекцияси тарқалишига қарши курашиш тадбирларига жалб қилинадиган даврда уларнинг ойлик лавозим маошига 6 фоииз миқдорига ҳар кунлик қўшимча тўловлар жорий қилсин;

Давлат бюджетидан молиялаштириладиган ва ўз фаолиятини тўхтатган мактабгача, умумий ўрта, ўрта махсус ва олий таълим муассасалари, спорт ва маданият муассасалари ходимларининг иш ҳақларини ўз вақтида тўлаб берилишини таъминласин;

Соғлиқни сақлаш вазирлиги билан биргаликда бир ҳафта муддатда аҳолига вақтинча меҳнатга қобилиятсизлик тўғрисидаги ҳўжатларни тақдим этишининг соддалаштирилган тизимини ташкил этиш чораларини кўрсин.

18. Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлиги бир ҳафта муддатда қуйидагиларни назарда тутуви тартибни жорий қилсин:

мактабгача таълим ташкилотлари ва умумтаълим мактабларнинг фаолияти тўхтатилган даврда мактабгача таълим ташкилотлари тарбияланувчилари ва умумтаълим мактаблари бошланғич синфлари ўқувчиларининг ота-оналарига (улар ўрнини босувчи шахсларга, васийларга, ҳомийларга) йиллик таътилдан фойдаланиш графигидан қатъи назар (шу жумладан, 6 ойдан кам ишлаганларга) йиллик таътил тақдим этилади;

карантинга оид чоралар амал қилиши даврида иш берувчилар ходимларини, айниқса ҳималдор аёллар, кексалар, имконияти чекланган ҳамда сурункали касалликка чалинган шахсларни, уларнинг розилиғи билан, масофадан туриб ишлаш усулига, қулай иш графигига ёки уйдан туриб ишлашга ўтказишлари мумкин.

19. Ўзбекистон Республикаси Марказий банкнинг қуйидаги тақлифларига розилик берилсин:

а) банк ва тўлов тизимларининг узлуksиз ва барқарор фаолиятини таъминлаш чораларини қуйидагилар орқали кўриш:

пул-кредит сиёсати инструментларидан фавол фойдаланиш ҳисобига пул бозорига ҳар ойда умумий суммаси 1 трлн. сўмгача ликвидлик тақдим этиш;

банкоматларнинг етарли миқдордаги нақд пул маблағлари билан узлуksиз таъминлаши, шунингдек, масофавий банк хизматларини ривожлантиришни рағбатлантириш;

б) тижорат банклари томонидан:

туристик операторларга, меҳмонхона бизнеси субъектларига, транспорт-логистика компанияларига ва туризм тармоғининг бошқа корхоналарига, шунингдек, ташқи савдо операцияларига жорий этилган чекловлар тўғрйли молиявий қийинчиликларга дуч келган ҳўжалик юритувчи субъектларга ажратилган кредитлар бўйича умумий суммаси 5 трлн. сўмлик қарздорликларни тўлаш бўйича кечиктиришни (жарима санкцияларини ҳисобламаган ҳолда) 2020 йил 1 октябрга қадар узайтириш;

хусусий тадбиркорлик корхоналарига тақдим этилган айланма маблағларни тўлдириш учун, шу жумладан, истеъмол бозорини энг зарур товарлар билан тўлдириш учун қайта тикланадиган революция кредитлар ажратиш;

2020 йил 1 июнга қадар кредит портфелини стресс-тестдан ўтказиш, шунингдек, муаммоли кредитларнинг ортқи хавфи мавжуд бўлган банкларда активлар сифатини баҳолаб бориш натижаларини тақдим этиш.

20. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси тадбиркорлик субъектларига кредитлар бўйича фоииз харажатларини қоплаш учун кафиллик ва компенсациялар тақдим этиш ҳажмларини оширишга бўлган талабни ҳисобга олган ҳолда Тадбиркорлик фаолиятини қўллаб-қувватлаш давлат жамғармаси капиталлашувини 500 млрд. сўмгача оширсин.

21. "Ўзбекистон Республикаси Ташқи иқтисодий фаолият миллий банки" АЖ:

бир ой муддатда "Uzbekistan airways" АЖнинг 111 млн. АҚШ долларига тенг бўлган кредитини қоплаш графигини 2020 йил учун қарздорликлар тўловини тўхтатган ҳолда қайта кўриб чиқсин;

Ўзбекистон Республикаси Инвестициялар ва ташқи савдо вазирлиги билан биргаликда икки ой муддатда енгиб бўлмайдиган қўчлар (форс-мажор) ҳолатлари юзага келганлиги

муносабати билан кредитлар ва улар билан боғлиқ тўловларни қайтариш шартларини қайта кўриб чиқиш бўйича "Uzbekistan airways" АЖнинг хорижий кредиторлари билан музокаралар олиб бурсин.

22. Ўзбекистон Республикаси Инвестициялар ва ташқи савдо вазирлиги, Савдо-саноат палатаси уч кун муддатда чекловлар амал қиладиган давр учун енгиб бўлмайдиган қўчлар (форс-мажор) ҳолатлари келиб чиққанлиги ҳақида расмий хабарнома эълон қилсин ҳамда ҳўжалик юритувчи субъектларнинг муурожаатлари асосида бир кунлик муддатда тегишли сертификатлар берсин.

Ўзбекистон Республикаси Иқтисодиёт ва саноат вазирлиги, Молия вазирлиги ва Монополияга қарши курашиш кўмитаси:

истеъмол товарларини ишлаб чиқариш учун зарур бўлган хомашё ресурслари ҳажмларини мониторинг қилиш, ишлаб чиқариш қувватларидан тўлиқ фойдаланиш учун уларнинг биржага қўйиш ҳажмини ошириш чораларини кўрсин;

ўн кун муддатда Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Давлат захираларини бошқариш кўмитаси томонидан импортига харид қилинадиган ва интервенция амалга ошириладиган озиқ-овқат маҳсулотларининг рўйхати ва зарур ҳажмларини аниқласин;

ижтимоий аҳамиятга эга озиқ-овқат маҳсулотларининг бозорлардаги нархлари устидан кунлик мониторинг ўтказишни таъминласин ҳамда уларнинг нархларини суъий ошириш, суъий танқислик ва ажиотаж талабни вулудга келтиришга йўл қўймаслик устидан қатъий назорат ўрнатсин.

24. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Давлат захираларини бошқариш кўмитаси озиқ-овқат маҳсулотларини шартномалар асосида ёки биржа савдолари орқали эркин нархларда, бозорни тўлдириш ва икки бозорлардаги маҳсулотлар нархларини барқарорлаштириш бўйича тадбирларни амалга ошириш учун етарли ҳажмларда сотишни таъминласин.

25. Инқирозга қарши курашиш республика комиссияси (А.Н.Арипов):

жорий йил 22 мартдан бошлаб икки ой давомида кунлик селектор йиғилишларини ўтказиб, ҳар бир ҳудудда коронавирус инфекцияси тарқалишига қарши курашиш, саноат, инфратузилма, транспорт ва логистика, ижтимоий соҳа объектлари, савдо тармоқлари ва тадбиркорлик субъектларининг барқарор фаолият юритишини таъминлаш чора-тадбирлари ижросини батафсил муҳокама қилиб бурсин ҳамда уларнинг натижаларига кура юзага келадиган масала ва муаммолар бўйича тезкор қарорлар қабул қилсин;

ушбу Фармоннинг ижроси тўғрисида Ўзбекистон Республикаси Президентига ҳар ҳафта ахборот бериб бурсин ҳамда, зарур ҳолларда, инқирозга қарши курашишнинг қўшимча чоралари бўйича тақлифлар киритсин.

26. Қорақалпоғистон Республикаси Жўқорғи Кенгеси Раиси, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимлари:

коронавирус инфекцияси тарқалишига қарши курашиш чораларининг амалга оширилиши, санитария-эпидемиологик ва

МАҲАЛЛА, БУ, ЭНГ АВВАЛО, ОЗОДАЛИК, ҲАЛОЛЛИК, ОСОЙИШТАЛИК ВА ОБОДЛИК МАСКАНИДИР

АМАЛИЙ ИШ ВА АНИҚ НАТИЖАЛАР ВАҚТИ КЕЛДИ

Раҳмат МАМАТОВ,
маҳалла ва оилани
қўллаб-қувватлаш вазири,
Олий Мажлис Сенати
аъзоси

Жорий йилнинг 18 март куни давлатимиз раҳбари раислигида ўтказилган видеоселектор йиғилишида маҳалла ва оилани қўллаб-қувватлаш, жиноятчиликнинг олдини олиш, ишсизлик ва камбағалликни қисқартириш бўйича муҳим вазифалар муҳофиза қилиниб, тегишли топшириқлар берилди.

Дарҳақиқат, Президентимизнинг жорий йил 18 февралдаги тегишли фармони ва қарорига мувофиқ, маҳалла институтининг мақоми мутлақо янги даражага олиб чиқилиб, Маҳалла ва оилани қўллаб-қувватлаш вазирлиги ташкил этилди. Янги тузилма жамиятимизда “Обод ва ҳавфсиз маҳалла” тамойилининг тўлиқ жорий этилишини таъминлайди. Ўтган қисқа фурсат ичида вазирлик томонидан белгиланган вазифалар ижросига киритилди.

Жумладан, барча ҳудудларда маҳалла биналари ҳамда модул-техника базаси тўлиқ ҳатловдан ўтказилиб, Қўрилиш вазирлиги билан бирга фуқаролар йиғинлари комплексларининг Намунавий лойиҳалари ишлаб чиқилди. Мазкур лойиҳалар асосида босқичма-босқич — жорий йилда 794 та, 2021 йилда 928 та, 2022 йилда эса 920 та йиғин биноси қурилиб, фойдаланишга топширилади. Шу билан бирга, айтилган бўш турган ҳамда маҳаллалар томонидан фойдаланиб келинаётган давлат мулки бўлган биналарни фуқаролар йиғинларига мулк ҳуқуқи билан бериш чоралари қўрилади.

Хоразм вилоятининг барча туманларида бўлиб, 150 дан ортиқ маҳаллада оилаларнинг муаммоларини ўрганиб, уларнинг яшаш тарзи билан яқиндан танишди. “Обод ва ҳавфсиз маҳалла” тамойилини ҳаётга самарали татбиқ этишда амалга ошириладиган ишлар ва кутилмаган натижалар бўйича Ўзгача туманидаги Оёқ-боғ маҳалласи мисолида раис ва ўринбосарларнинг **ойлик, ҳафталик ва кунлик, соатбай иш, режалари** ишлаб чиқилди ва кун давомида бажарган ишларини кайид этиб борадиган **иш дафтари** жорий қилинди.

Ҳар бир вилоятда, туман (шаҳар) ва маҳаллада мавжуд ўзига хос муаммолардан келиб чиқиб, намунаги **маҳалла**, намунали **кўча**, намунали **хонадон**ларни шакллантириш бўйича “йўл ҳарита”лари ижрога қаратилди. Хоразм, Сирдарё, Қашқадарё ва Тошкент вилоятларида аҳоли вакиллари, хотин-қизлар билан суҳбатлашиб, шунга амин бўлдики, камбағал, кам таъминланган фуқароларга ўз қизиқиши ва ҳудуддаги имкониятларини ҳисобга олиб, ёрдам бера олсак, аниқ натижага эришган бўламиз.

Президентимиз видеоселектор йиғилишида энди вазири ва унинг ўринбосарлари, вилоят, туман ва шаҳар ҳокимлари амалий ишлар ва натижадорликка ўтиши кераклиги, бунинг учун барча ресурс, ваколат ва шароит яратилгани, бундан кейин масъуллардан ҳар бир маҳалла бўйича аниқ натижа сўралишини кайид этди.

Бугун жамиятимизда инсон омилига бўлган муносабат тубдан ўзгариб бораётган бир пайтда бизнинг асосий иш режаларимизда инсонга бўлган муносабат етакчи ўринда туриши табиий. Аҳоли муаммоларини ўрганиш, оғир вазиятларда унга елкадош бўлиш, уларга ҳуқуқий, молиявий ёрдам кўрсатиш учун барча керакли чоралар қўрилади. Ҳар бир маҳаллада камбағаллик, кам

ХОТИН-ҚИЗЛАР МУАММОЛАРИ ИЛМИЙ ВА АМАЛИЙ ЕЧИМ ТОПАДИ

Элмира БАСИТХОНОВА,
маҳалла ва оилани қўллаб-қувватлаш вазирининг
биринчи ўринбосари

Мамлакатимиз Президенти Шавкат Мирзиёев раҳбарлигида ўтказилган видеоселектор йиғилишида жамиятимизда хотин-қизларнинг мавқеини янада яхшилатиш ва уларни ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш борасидаги ишларга алоҳида эътибор қаратилди.

Янги вазирлик тизимида хотин-қизлар билан ишлашга устувор аҳамият қаратилиши ниҳоятда оқилона ечим бўлди. Чунки маҳалла ва оила ҳаётини аёлларсиз тасаввур қилиш мумкин. Айниқса, оиланинг мустақам бўлиши, фарзандларнинг муносиб тарбия топишида аёлнинг ўрни беқиёс. Оилалардаги соғлом муҳит эса маҳаллада тинчлик-хотир-жамлиқ, аҳиллик ва фойз-бароҳили ҳаётни кафолатлайди.

Шу пайтга қадар оилаларда ижтимоий-маънавий муҳитга салбий таъсир кўрсатувчи ҳолатларнинг олдини олиш бўйича аниқ тизим йўлга қўйилгани айрим маҳаллаларда хотин оилалар, ҳуқуқбузарликлар кўпайишига сабаб бўлди. Беэтиборлик шу даражага бориб етдики, оқибатда хотин-қизлар ва вояга етмаганлар ўртасида ўз жонига қасд қилиш ҳолатлари кўпайди. Бу вазиятга тўлиқ барҳам бериш, аёлларнинг ҳаётида ўзларини бахтли ҳис қилиб яшашларини таъминлаш ўта муҳим масалалар. Токи аёл бахтли бўлмас экан, хо-

ЮКСАК МАРРАЛАР ШАКСИЗ ЗАБТ ЭТИЛАДИ

Ботир ПАРПИЕВ,
маҳалла ва оилани
қўллаб-қувватлаш вазири
ўринбосари

Президентимиз раислигида маҳалла ва оила муаммоларини ўз вақтида аниқлаш ҳамда ҳал этиш масалалари бўйича ўтказилган видеоселектор йиғилишида ижтимоий ҳимояга муҳтож оилаларга гамхўрлик қилиш, ишсизликни бартараф этиш, бунинг натижасида камбағалликни кескин қисқартириш масалаларида алоҳида тўхталиб ўтилди. Бу борада бажарилиши керак бўлган юмушлар бира-бир саналиб, зарур кўрсатмалар берилди.

Бугунги кунда мамлакатимизда 1 миллион 335 мингдан зиёд ишсиз, боқувчисини йўқотган 125 мингдан ортиқ оила мавжуд. Шунингдек, 1 миллион 400 мингга яқин ёш хориққа ишлаш учун кетган. Албатта, ишсизликни бўлиб бартараф этиш учун муайян муддат зарур — тадбиркорлик субъектлари, ишлаб чиқарувчи корхоналар кўпайиши керак.

Аммо бугун ишсиз юртдошларимизнинг аксарияти бирор касб эгаси эмаслигини ҳисобга олсак, бу борада ўзига яраша мураккаблик борилигини кўриш мумкин. Айни сабаб тўғрисида тадбиркорларни қўллаб-қувватлаш баробарида юртдошларимизни касбга ўргатишга ҳам алоҳида эътибор қаратилмоқда.

НУРОНИЙЛАР ҲАР БИР ИШДА ИБРАТ ВА НАМУНА БЎЛАДИ

Содиқжон ТУРДИЕВ,
Ўзбекистон Қаҳрамони,
маҳалла ва оилани қўллаб-қувватлаш вазири ўринбосари,
Олий Мажлис Сенати аъзоси

Президентимиз видеоселектор йиғилишида оилаларда ажралишларни камайитириш масаласига алоҳида тўхталиб, унинг олдини олишга доир тақлиф ва тавсиялар билдирди. Жумладан, маҳаллалар қошида бўлгуси келин-кувварларни оиллага тайёрлаш бўйича қисқа муддатли ўқув курслари ташкил этилади. Бу жараёнда уларга психологлар билан бирга обрўли отахон ва онахонларни бириктириш амалиётини жорий этиш мамлакатимизда уларга билдирилмаётган юксак ишонч намунасидир.

Йиғилишда айтилганидек, маҳаллаларда аҳиллик ва ўзаро меҳр-оқибат муҳитини мустаҳкамлаш, ёш авлодда ватанпарварлик, меҳнатсеварлик туйғуларини кучайтиришда кексалар тажрибасидан фойдаланиш муҳим. Бунда давлатимиз раҳбарининг “Маҳалла ва оила масалалари вазирлигини ташкил этиш тўғрисида”ги фармонида мувофиқ, бир неча ташкилот ягона вазирлик тизимига бириктирилгани янада қўлайлик тўғрисида. Эндиликда туртта жамоатчилик ташкилоти, жумладан, “Нуроний” жағмармаси ҳам маҳаллалардаги муаммоларни ҳамкорликда бартараф этиб, қўллаб масалаларга оқилона ечим топомоқда.

Айниқса, ёшларни Ватанга муҳаббат, кекса авлодга ҳурмат, кичикларга иззат руҳида тарбиялаш, оилавий низоларни ҳал қилиш, ободончилик ишларига жамоатчиликни жалб этиш, тўй-маросимларни ихчамлаштириш, томоралардан оқилона фойдаланиш борасида ҳам кексалар ибрати, ўзига хос мактаби бўлиши керак. Шу нуктага назардан айтадиган бўлсак, мамлакатимизда бой ҳаётий тажрибаси, бошқаларга ибрати билан жуда катта қўшни ташкил қиладиган уч миллионга яқин нуронийимиз бор. Уларнинг қўлига билан айтиш мактабини яратиб олишимизга ишонаман. Бунинг учун бизда барча имконият ва шароит етарли.

Йиғилишда Президентимиз таъкидлаганларидек, тўғри оқватланмиш ва оммавий спортни тарғиб қилиш бугунги кунда долзарб вазифа ҳисобланади. Оммавий спортни умумий қўлига қўлини олишнинг орқалиги жамиятда соғлом ҳаёт тарзи яратилади. Бунда, бироқ, қанда, тўғри оқватланмиш маданиятга рия эйтиш зарур. Айни шу жиҳатларда ҳам нуронийлар ибрат бўлиши, намуна кўрсатиши керак. Агар улар соғлом турмушга рия қилса, ёшлар ибрат олади. Соғлом турмуш тарзига биз ўргатмасак, аҳолини кексалар англаб ет-

тин-қизларга етарли эътибор қаратилмас экан, жамият ҳаётини соғломлаштиришнинг иложи йўқ.

Энг муҳими, эндиликда оилавий қадриятларни мустаҳкамлаш, ижтимоий ҳимояга муҳтож оилаларни қўллаб-қувватлаш, хотин-қизлар муаммоларини самарали ечиш, уларнинг ҳуқуқ ва манфаатларини ҳимоя қилиш, аёлларимиз ва нуронийларимизнинг жамиятдаги ўрни ва ролини ҳамда ижтимоий фаоллигини оширишга қаратилган чора-тадбирлар тизими кучайтирилмоқда.

Йиғилишда оилавий акримларнинг ўсиб бораётгани таъкидланди. Маҳаллада юзга келган бирор муаммоли вазиятга ечим топиш осон иш эмас. Албатта, Бу кенг қамровли ёндашув ва мулоҳазакорликни талаб қилади. Ажралишларнинг олдини олиш, кинидир ишга қўйлаштириш, хотин-қизлар муаммоларига ечим топиш — барчаси учун индивидуал ва ҳолис ёндашув зарур.

Президентимиз бугунги кунда хотин-қизлар бандлигини таъминлаш, уларга иш ўринларини яратиш ва ҳаётда тўлақонли иштирокини таъминлаш учун алоҳида дастур бўлиши кераклиги, бунинг учун илмий ёндашилган ҳолда тақлифлар ишлаб чиқилиши зарурлиги, энг асосийси, ажралишларнинг олдини олиш борасида алоҳида ишлар олиб бориш лозимлигини таъкидлади.

Давлатимиз раҳбари илгари сурган ғояларни ҳаётга муваффақиятли татбиқ этишда хотин-қизлар билан ишлаш бўйича мутахассислар ўз зиммасига юклатилган масъулият-

Йиғилишда Президентимиз шу масалага ҳам тўхталиб, пойтахтимизнинг Яшнобод туманидаги “Ишга марҳамат” мономаркази тажрибасини Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлиги тасарруфига ўтказилган 30 та коллежда ҳамда Тошкент шаҳрининг ҳар бир туманида камид биттадан ташкил этиш бўйича топшириқ берди. Мономарказларда аҳоли талаб юқори бўлган касб-ҳунарларга ўқитилади. Бундай касбни эгаллаган киши ўз ишини топиши осон бўлади.

Аҳолининг катта қисми қишлоқ жойларда истиқомат қилади. Катта шаҳарлардан фарқлиқ қилиб, қишлоқ аҳолиси иш топишда ўзига хос синовларга дуч келади. Бу эса шу пайтгача мавжуд имкониятлардан тўла фойдаланилмаганини англатади. Масалан, ҳаммада ҳам томорқадан фойдаланиш маданияти тўла шаклланмаган, десак муболага бўлмайди. Айни жиҳатдан келиб чиқиб, бу борада қатор чора-тадбирлар олиб боришмоқда.

Эътиборлики, бу борада ижтимоий ҳимояга муҳтож аҳоли қатламига моддий ва амалий қўллаб-қувватлаш, боқимандалик кайфиятига барҳам бериш кун тартибига қўйилган. Ишларни янада самарали ташкил этиш учун жойларда томорқадан унумли фойдаланиш юзасидан кенг қўллаб-қувватлаш тарғибот тадбирлари ўтказилляпти. Зеро, томорқага тўғри ишлов бериш натижасида нафақат дастурхонларимиз турли ноз-неъматлар

ни адо этиши, бунда маҳалла аёллари билан қалбан яқин бўлиши, худди дугоналардек улар билан суҳбатлашиб, муаммоларига ечим топишга қўллаб-қувватлаш керак. Зеро, аёл кишининг кайфияти, атрофдагиларга муносабати унинг оиласи, турмуш ўртоғи ва фарзандларига ҳам бевосита таъсир кўрсатади. Бу эса ўз-ўзидан бир оиланинг мустаҳкамлигини таъминлайди. Бундан кейин “Ибратли оила” танлови ўтказиш бўйича топшириқлар берилгани эса ана шундай мустаҳкам оилалар сафини кенгайтиради.

Шунингдек, Олий суд раиси ва адлия вазирига маҳалланинг руҳсатсиз ажралишга қарор чиқармаслик юзасидан кўрсатмалар берилдики, бу ҳам жуда катта эътирофдир. Маҳалладаги ижтимоий-маънавий муҳит барқарорлигини таъминлашнинг аёлларни қўллаб-қувватлаш ва руҳлантиришдан бошлангани зарур. Шундагина жиноятчилик, оилавий ажралишлар, вояга етмаганлар ўртасида ҳуқуқбузарликларнинг олдини олган бўламиз.

Сир эмас, бугун дунёни хавотирга солаётган қоронғи эпидемияси юртимизни ҳам четлаб ўтаётгани йўқ. Бундай вазиятда оилаларга оддий гигиена қоидаларига рия этишдан тўғиб, фарзандлар соғлиғига эътиборлироқ бўлиш аёлларимизнинг асосий вазифасига айланиши керак. Зеро, ҳозирги пайтда хотин-қизларимиз ваҳимага берилмасдан, ўз оиласининг саломатлиги муҳтофазаси учун ўзлари масъул эканини билиши жоиз.

билан тўлади, балки бу орқали қўллаб одамларимиз иш билан таъминланади, хайрли ишларга йўл очилади.

Йиғилишда бу борадаги ишларни янада жонлантириш кераклиги айтиб ўтилди. Дарҳақиқат, бугун қорасизликдан бош қашиб ўтирадиган замон эмас. Ҳар бир инсон ўз келажаги учун имконият ахтариши, оиласи фаровонлиги учун ҳаракат қилиши зарур. Бунинг учун аҳолимизда ерга бўлган муносабатни ўзгартиришимиз, ундан оқилона фойдаланиш қўлимадини шакллантиришимиз керак.

Бунинг учун маҳаллаларда иш тартиби ва механизмини мутлақо янги даражага олиб чиқамиз. Ҳар бир оила билан манзилли ва мақсадли иш ташкил этилади. Аниқроқ айтганда бўлсак, уларни қийнаётган муаммонинг ичига чуқурроқ киришни режалаштиришимиз. Бу борадаги ишларни янада жадаллаштириш, аҳолига ҳар томонлама қўмак бериш учун Маҳалла ва оилани қўллаб-қувватлаш вазирлиги зарур чора-тадбирларни белгиллаб олган. Уларни амалга оширишда эса барчамиз ҳамжамиятликда иш олиб бориб, қўзланган маҳкадада етмиз. Бунинг учун эса ҳалқимизга, аввало, далда ва ишонч беришимиз кифоя қилади. Зеро, меҳнаткаш ҳалқимиз ҳар қандай қийинчиликларни енгиб ўтиб, юксак марраларни забт этишга қодир.

раф этиб, қўллаб масалаларга оқилона ечим топомоқда.

Айниқса, ёшларни Ватанга муҳаббат, кекса авлодга ҳурмат, кичикларга иззат руҳида тарбиялаш, оилавий низоларни ҳал қилиш, ободончилик ишларига жамоатчиликни жалб этиш, тўй-маросимларни ихчамлаштириш, томоралардан оқилона фойдаланиш борасида ҳам кексалар ибрати, ўзига хос мактаби бўлиши керак. Шу нуктага назардан айтадиган бўлсак, мамлакатимизда бой ҳаётий тажрибаси, бошқаларга ибрати билан жуда катта қўшни ташкил қиладиган уч миллионга яқин нуронийимиз бор. Уларнинг қўлига билан айтиш мактабини яратиб олишимизга ишонаман. Бунинг учун бизда барча имконият ва шароит етарли.

Йиғилишда Президентимиз таъкидлаганларидек, тўғри оқватланмиш ва оммавий спортни тарғиб қилиш бугунги кунда долзарб вазифа ҳисобланади. Оммавий спортни умумий қўлига қўлини олишнинг орқалиги жамиятда соғлом ҳаёт тарзи яратилади. Бунда, бироқ, қанда, тўғри оқватланмиш маданиятга рия эйтиш зарур. Айни шу жиҳатларда ҳам нуронийлар ибрат бўлиши, намуна кўрсатиши керак. Агар улар соғлом турмушга рия қилса, ёшлар ибрат олади. Соғлом турмуш тарзига биз ўргатмасак, аҳолини кексалар англаб ет-

маса, ҳаракатларнинг самараси сезилмайди. Президентимиз яна бир муҳим тақлифни илгари сурди: ёшлар ўртасида жиноятчиликнинг олдини олиш, уларни қимол инсон этиб тарбиялашда умумтаълим мактабларида ҳафтаига 1 соатлик “Нуронийлар тарбия соати” ташкил этилади. Ўйлайманки, бу ташаббус ҳам узок куттирмай иқобий натижасини беради.

Вазифаларимиз жуда залворли. Ҳалқни рози қилишдек олий мақсад эса айтиш вазифалар ижросининг масъулият билан, ўз вақтида, тўлақонли ва сифатли таъминланиши учун бизга куч ва ғайрат бағишлайди. Зеро, давлатимиз раҳбари: “Оила — муқаддас” деган азаллий ва эзгу ғоя қадриятини, минг йиллик миллий қадриятларимизни завол топар экан, бу каби орқили ҳолатларни камайитириб бўлмайди. Бунинг учун маҳалла катта ижтимоий қўш сифатида майдонга чиқиши керак. Чунки фаоллар, қўлни қўрган оқсоқоллар, тажрибали нуронийларимиз, агар истаса, жамоатчилик билан биргаликда ҳар қандай муаммони ҳал қилишга, қатт қилган ёшларни тўғри йўлга солишга қодир” деген бизга катта ишонч билдирди. Бу юксак ишончини оқламасликка эса ҳеч биримизнинг ҳаққимиз йўқ.

ЖИНОЯТНИ ЖИЛОВЛАШ УЧУН БАРЧА КУЧЛАР БИРЛАШАДИ

Азизбек ИКРОМОВ,
маҳалла ва оилани қўллаб-қувватлаш вазири ўринбосари,
генерал-майор

Давлатимиз раҳбари раислигида маҳалла ва оила муаммоларини ўз вақтида аниқлаш ҳамда ҳал этиш масалалари бўйича ўтказилган видеоселектор йиғилишида маҳалла ва оилани қўллаб-қувватлаш, жиноятчиликнинг олдини олиш, ишсизлик ва камбағалликни қисқартириш бўйича вазифалар муҳофиза қилинди. Айниқса, давлатимиз раҳбари ўтган йили жиноятлар сони 2 минг 922 тага камайган бир пайтда 20 фоиз маҳаллада жиноятчилик сони ошганига тўхталар экан, одамлар тинч-тотув яшаш учун ҳар бир маҳалланинг “қўлф-қалити” бўлиши кераклигини алоҳида таъкидлади. Криммоген вазият оғир маҳаллаларда алоҳида чора-тадбирларни амалга ошириш, керак бўлса, маҳаллий бюджетдан қўшимча маблағ, куч ва воситалар жалб этиш бўйича топшириқлар берилди.

Эндиликда маҳалладаги вазиятга про-

филатика инспектори билан бирга Миллий гвардия вакили ҳам бирдек жавоб бериши соҳадаги ишлар самарадорлигини ошириш, маҳаллаларда ҳавфсизлигини таъминлашга хизмат қилади. Унга қўра, бундан бунён Миллий гвардиянинг ҳуқуқбузарларни аниқлаш, ушлаш, уларга чора қўриш ваколатлари тақомиллаштирилади ва тузилма ҳодимлари аҳоли гавжум жойларда мустақил патрулликни олиб боради. Йиғилишда шулар ҳақида сўз юритилиб, давлатимиз раҳбари томонидан соҳа масъуллари зиммасига бу борада ташкилий-ҳуқуқий чораларни ишлаб чиқиш вазифаси қўйилди.

Президентимиз ташаббуси билан республикамизнинг ҳар бир маҳалласида алоҳида профилактика инспектори фаолияти йўлга қўйилиши ушбу ҳудудда жиноятчилик ва ҳуқуқбузарликларнинг беравек олдини олиш, криммоген вазиятдан ҳабардор бўлиш имкониятини яратди. Шу билан бирга, жамоат ҳавфсизлигини таъминлаш ишларида уларнинг шахсий жавобгарлигини кучайтиради. Профилактика инспектор-

ларининг фаолиятига хос бўлмаган вазифаларнинг бекор қилиниши эса бевосита зиммасига юклатилган ишлар билан шугулланиш имконини яратди.

Давлатимиз раҳбари ажралишлар масаласига ҳам алоҳида тўхталиб, кичик маиший сабаблар жиддий оқибатларни келтириб чиқараётгани, бу салбий ҳолат жамиятда жиноятчилик, айниқса, ёшлар ва аёллар ўртасидаги ҳуқуқбузарликлар сонининг орттишига сабаб бўлаётганини афсус билан қайд этди. Юртимизда айтилган пайтда 22 мингга яқин хотин-қиз оғир турмуш шароитида яшаётганини эътиборга олсак, Президентимизнинг бу муаммони ҳал этиш учун бежизга жон кўйдирмаётганини англаш мумкин. Афсуски, улар кам таъминланган, ишсиз, ўй-жойга муҳтож ва ногиронлиги бор аёллар бўлиб, ҳар бирининг муаммосига жиддий ечим топиш учун вазирлик раҳбарлари, жойлардаги мутасаддилардан зиммасидаги бурчини фидойилик ва садоқат билан бажариш, ҳар бир мураккабта индивидуал ёндашми талаб этилади.

ДИЛДАГИ СЎЗ

ХАЛҚ ДАРДИ БИЛАН
ЯШАЁТГАН ҚАЛЪХАЛҚИМИЗГА, МИЛЛАТИМИЗГА САДОҚАТ ВА ФИДОЙИЛИК
БИЛАН ХИЗМАТ ҚИЛИШДА ЧИНАКАМ НАМУНАДИРШерзод
ҚУДРАТХУЖАЕВ,
сиёсатшунос

Одатда эрталаб уйқудан туришим билан ҳава ичман. Бугун эса ошхонага чиқишга ҳам улгурмадим: телефоним кетма-кет жиринглашни бошлади. Озгина иккилини телефонни кўтардим.

“Бугун соат 15:30да Президентимиз видеоселектор йиғилишини ўтказдилар, кечикмай келинг”, деди суҳбатдошим жиддий оҳангда.

Уйқу аралаш яхши англолмамид ва сўрадим: “Президент Администрацияси биносидими?”

“Ҳа”, деди ўша жиддий овоз.

Негадир хавотирим ошди ва яна савол беришга ўтдим. “Ахир бутун дунёда коронавирус бўйича ташвишли хабарлар тарқалиб ётган бўлса, бу Президент учун хавфли-ку?!” дедим қайғуриб...

“Чунки давлатлар раҳбарлари шу кунлар бевосита мулоқотлари чекландилар”.

“Кун тартибиди муҳим масалалар бор. Шулар муҳокама қилинади”, деди яна ўша жиддий овоз.

“Тушундим”, дедим ва телефон тугмасини босдим. Сўнг мажлисга тайёргарлик кўришни бошладим.

Президент Администрацияси биносига барвақт бордим. Хавотирларим мутлақо асоссиз эканлигини кўрдим. Бу ерда ҳаммаси батариб: иситма борми, йўқми шифокорлар ҳаммани доимий назорат қилиб турибди. Қўл бериб ҳеч ким кўришмаяпти, бактерияларга қарши антисептик воситалар бемалол, никоблар берилляпти.

Чамаси 15:40 да кенгайтирилган видеоселектор йиғилиши бошланди.

Ўзбекистон Президенти Шавкат Мирзиёев юзга яқин одам ўтирган залга кириб келди, саломлашиб, утиринлар, деди.

Тожикимонвирус ва унинг оқибатлари ҳақида анча ва батафсил тўхталиб ўтилди. Давлатимиз раҳбари шовмай, бу муаммони ечимлари тўғрисида гапирди. Сўнг маҳалла ва оила муаммолари, янги ташкил этилган вазирлик тизимини яратиш ҳақидаги масалалар муҳокама этилди.

Аммо, мени ёзишга ундаган жиҳатлар бошқа...

“Рақамли иқтисодиёт” ва “Электрон ҳукумат” тизимига ўтилган жойларда одамларнинг оғири енгиллашаётгани, давлатнинг катта-катта сарф-харажатлари тежалаётгани, коррупциянинг олди олинаётгани яққол намоён бўлмоқда.

БУГУННИНГ ГАПИ

“РАҚАМЛИ ТОШКЕНТ” —
ЎТА ЙИРИК ВА ЮҚОРИ МОЛИЯВИЙ ЛОЙИХА

Бошланиши 1-бетда

Рақамли технологиялар шаҳарларни бошқариш тизимини янги босқичга кўтарилади. Вақт ва маблағ сарфини кескин камайтиришга хизмат қилади. Сўнгги йилларда дунёда “Рақамли шаҳар” концепцияси оммалашмоқда, бу — ўта замонавий, янги қиёфага эга шаҳар дегани. Шаҳарларимизни замонавий тенденцияларга мос тарзда ривожлантирмоқчи, аҳоли ва меҳмонлар учун қулай шарт-шароит яратмоқчи бўлсак, мазкур масала биз учун долзарб аҳамиятга эгаллиги аёнлашади.

Авалло, рақамли иқтисодиёт нималигини яхши тушуниб олиш лозим.

У иқтисодиёт тармоқларида рақамли технологияларни ривожлантириш ҳисобига меҳнат унумдорлиги ва маҳсулотнинг рақобатбардорлигига, ишлаб чиқариш харажатлари пасайиши ва янги иш ўринлари яратишга олиб келади.

“Рақамли иқтисодиёт” ва “Электрон ҳукумат” тизимига ўтилган жойларда одамларнинг оғири енгиллашаётгани, давлатнинг катта-катта сарф-харажатлари тежалаётгани, коррупциянинг олди олинаётгани яққол намоён бўлмоқда.

Шу тажрибадан келиб чиқиб, пойтахтимизни ўта замонавий ҳудудга айлантириш, иқтисодий ва туристик салоҳиятини ошириш мақсадида “Рақамли Тошкент” номли йирик

ва кўп тармоқли лойиҳалар мажмуи ишлаб чиқилди. Мазкур тизимни жорий этиш, уни синовдан ўтказиб, бошқа ҳудудларга эса тайёр дастурий таъминотларни етказиб бериш режалаштирилмоқда.

Хўш, мазкур ҳужжатнинг моҳияти нимада? Лойиҳа кўп тармоқли бўлиб, ўз ичига бир қатор соҳа ва тармоқларни қамраб олади. “Тиббиёт муассасалари паспорти”, “UzTrans”, туристлар ҳисобини юритиш бўйича “E-Mehmon” ва бошқа ахборот тизимлари аҳоли ҳамда меҳмонларга катта қулайлик яратади.

Масалан, электрон тиббиёт картаси жорий этилса, шифокорларнинг қоғоз тўлдиришга сарфланадиган вақти анча қисқариб, аҳоли билан ишлаши учун кўпроқ имконият бўлади.

Шу мақсадда Тошкент шаҳридаги 15 та ихтисослаштирилган тиббий марказ, 11 та кўп тармоқли ва 62 та поликлиника “Ягона электрон тиббий карта” ва “Электрон поликлиника” ахборот тизимига улашиб, хусусий клиникалар билан интеграция қилинади. Бундай тизим бошқа соҳа ва тармоқларда ҳам татбиқ этилади.

Бошқа йўналишларда муҳим ва долзарб вазифалар турибди. Жумладан, болалар бочаси, масофавий таълим, шаҳар жамоат транспортлари учун ягона электрон чипта, қурилишни назорат қилиш каби янги дастурий таъминотлар ишлаб чиқиш ва татбиқ этиш бўйича қатор тадбирлар мазкур лойиҳада ўрин олган.

Бугунги кунда Тошкент шаҳридаги соғлиқ-

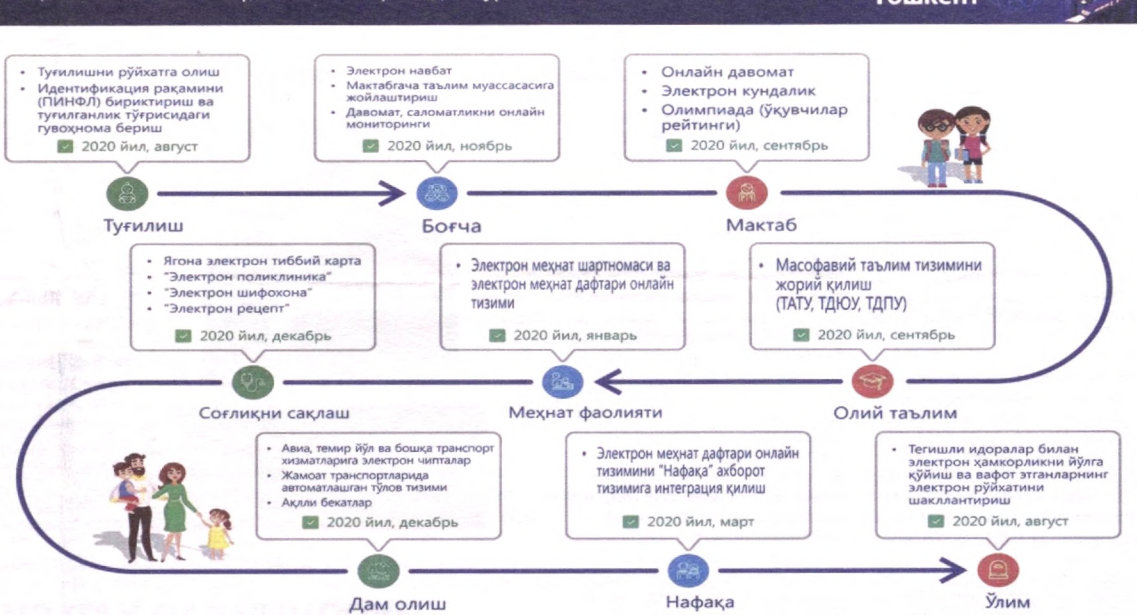
ни сақлаш, мактабга таълим муассасалари ва мактабларнинг 600 дан ортиги юқори тезликдаги интернетга уланган. Аммо ушбу йўналишда қўлинаётган ишлар ҳали ҳам етарли даражада эмас.

2 йил мобайнида 1,5 мингдан зиёд барча ижтимоий соҳа объекти(мактаб, бочча ва соғлиқни сақлаш муассасалари)ни юқори тезликдаги интернет билан таъминлаш ишларини якунига етказиш режалаштирилган.

Давлат хизматлари сифатини ошириш ҳамда давлат органлари ва ташкилотлари фаолияти очиклиги ва шаффофлигини таъминлаш мақсадида “Электрон ҳукумат” тизимини жорий этиш, барча давлат муассасаларини юқори тезликда маълумот узатиш тармоғига улаш, замонавий компьютер технологиялари билан таъминлаш борасида кенг қўлмалли ишлар олиб борилади.

“Рақамли Тошкент”, шубҳасиз, ўта йирик юқори молиявий ва инсон омиллини талаб этадиган лойиҳадир. Бу жараёнларга нафақат ҳукумат, балки шериклик асосида аҳоли ва хусусий тадбиркорларни ҳам жалб этиш назарда тутилган.

Рақамли технологияларнинг инсон ҳаётидаги ўрни

МУНОСАБАТ

ЯРАТГАННИНГ ИРОДАСИ БИЛАН ХАЛҚИМИЗ БУ СИНОВЛАРНИ,
АЛБАТТА, ЕНГИБ ЎТАДИ

Бошланиши 1-бетда

Амалга оширилаётган бу хайрли ишлар Ислом таълимотига тўлиқ мувофиқ келади. Имом Термизий ривоят қилган ҳадиси шарифда Набий солаллоху алайҳи васаллам: “Аллоҳ таоло кимни Қуръон ва Менинг зикрим Мендан (нарсаларни) сўрашдан тўсган бўлса, унга сўровчиларга берган нарсамдан афзалини берурман”, дедилар.

Давлатимиз раҳбари карантин даврида шифокорлар тавсияларига, шахсий гигиена ва санитария қоидаларига ҳар биримиз ўз оиламиз, болаларимиз билан уйимизда, ишхонамизда ва борадиган жойларимизда қатъий амал қилишимизни алоҳида қайд этди.

Ислом таълимотида инсон ҳаётидаги барча жаҳбалар қатори карантин ҳолатида мусулмонлар ўзларини қандай тутиши кераклиги, уларнинг зиммасига юкланадиган масъулият ва вазифалар нимадан иборат экани ҳам баён этилган. Исломда покликка шунчалик эътибор қаратиладики, у ибодат даражасига, ҳатто имон даражасига олиб чиқилди. Пайгамбаримиз алайҳиссалом: “Поклик — имоннинг ярамидир”, дедилар. Бошқа бир ҳадисда: “Аллоҳ покдир ва покликни яхши кўради”, дейилган.

Бугун ҳар қадамда ана шу ҳадисларнинг амалдаги инъикосини кўраётгандекмиз. Аслида халқимиз қадимдан покликни жуда қадрлаб келган. Бобо-бувиларимиз, ота-оналаримизнинг тозалик ҳақидаги панду насихатлари шу қадар сингиб

кетганки, бу амаллар ҳаётимизнинг мазмунига айланиб улгурган. Олтинга тенг панду ўғитларни бугун фарзандларимизнинг, набираю абираларимизнинг қўлоғига қўйишимиз, ўзимиз ҳам вирусдан сақланиш учун ниқоб тақиб, қўлларни совунлаб ювишга эътибор қаратишимиз керак.

Карантин чораларига риоя қилиш яхшилик ва тақво йўлида ҳамкорлик қилишдир. Шунингдек, бунда шарият буюрганидек аввал Аллоҳ субҳонаху ва таолога таввақал қилиб, кейин сабабларни қидириш ҳам бор гап. Шунингдек, мусулмонлар ўз раҳбарларига, айти ҳозирги ҳолатда табиблар кўрсатмаларига қатъий риоя этиши зарур. Ўшбу касалликнинг олдини олиш бўйича шифокорлар қандай йўл-йўриқ ва тавсиялар буюрса, уларга амал қилиш лозим. Зеро, оятни қаримада айтиладики: “Эй имон келтирганлар! Аллоҳга итоат этингиз, Пайгамбарга ва ўзларингиздан (бўлимиш) бошлиқларга итоат этингиз!” (Нисо, 59).

Динимизда итоат бежиз ибодат даражасига кўтарилмаган. Чунончи, бир шoir биродаримиз айтгандек: “Ибодат не? Яратганга итоат ҳам ибодатдир. Ҳақиқий бандалик бирпан садоқат ҳам ибодатдир”.

Аллоҳ таоло Қуръони каримда: “Ўзингизни ҳалокатга ташламанг!” (Бақара, 195) ва Расулulloх соллаллоху алайҳи васалламнинг ҳадисларида эса бундай дейилган: “Касал киши соғлом кишининг олдига келмасин” (Имом Бухорий ва Имом Муслим ривояти).

Савд ибн Абу Ваққос розилаллоху

анхуздан ривоят қилинган ҳадисда Набий соллаллоху алайҳи васаллам: “Агар бир ерда вабо(тарқалгани)ни эшитсангиз, у ерга кирманлар. Агар сизлар турган ерда шу нарса (вабо) бўлса, у ердан чиқиб кетманлар”, дедилар (Имом Бухорий, Имом Муслим ривояти).

Давлатимиз раҳбари халқимизга мурожаатларида озиқ-овқат ва бошқа кундалик истеъмол маҳсулотларининг нархи ошиб кетмаслиги учун барча чоралар кўриллаётганини алоҳида таъкидладилар.

Фурсатдан фойдаланиб қолмоқчи бўлган “тадбиркор”у уддабуронлар озиқ-овқат, қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари нархини кескин олдириди. Ҳукуматимиз дарҳол бу масалага чек қўйиб, вазиятни назоратга олди.

Диний манбаларда озуқа ва шунга ўхшаш нарсалар ёки одамлар энг кўп эҳтиёжи тушадиган маҳсулотлар нархини сунъий оширишдан қайтарилган. Ҳазрати Пайгамбаримиз соллаллоху алайҳи васаллам бундай дедилар: “Кимки, мусулмонларга нисбатан бирор таом турини ихтикор қилса, Аллоҳ уни мохров касали ва (тижоратда) касодга йўлиқтириш билан уриб қўяди” (Ибн Можа ва Имом Аҳмад ривоятлари). Ҳадиси шарифдаги ихтикорнинг маъноси шунки, маҳсулот нархи ошишини қўтиб, ушлаб туришдир. Бу эса айти кунларда халқимиз эҳтиёжи учун зарур бўлган буюмлар баҳосини ошираётганларга ҳам айнан тегиллидир.

Инсонлар бошидаги синовлар, қийинчиликлардан фойдаланиб қолиш илинжида нарх-навони ошириш, ал-

даб пул топиш, умуман, дуруст эмас. Аксинча, халқимга фойдад тегиш деган эзгу мақсадда одамларга қўмаклашиш мўминнинг сифатидир.

Пайгамбаримиз алайҳиссалом: “Ростгўй, омонатдор тижоратчи (жаннатда) пайгамбарлар, сидиклар ва шаҳидлар билан бирга бўлади” (Имом Термизий ривояти), дедилар.

Ораимизда ана шундай инсонлар кўп. Қуни кеча Андижон дехқон бозоридида эзгу ишга қўл уриб, аҳолининг эҳтиёж-манд қатламларига озиқ-овқат ва қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари тарқатган,

лекин ўзини ошкор қилишни хоҳламаган кишини халқимиз чин дилдан алқайди. Ҳақиқа дуои хайрлар қилишди.

Бундай қийин вазиятларда Аллоҳ таолога юзланиб, гуноҳларимизга истигфор сўраб, тавба-тазарру этиб, бир-биримизнинг ҳақимизга хайрли дуолар қилишни тавсия этамиз. Элимиз хавфсизлигини сақлаш мақсадида ҳукуматимиз томонидан қабул қилинган чораларга амал қилиш ҳар бир кишининг бурчидир.

Жамоатчиликдан, мўмин-мусулмонлардан илтимос қиламан: саросима ёки ваҳимга берилмаслик керак. Матбуот

ва ижтимоий тармоқларда нотўғри, асосланмаган маълумотларни тарқатишга йўл қўймайлик зарур. Зеро, аждодларимиз бундай синовларни шарқона донишмандликка хос вазминлик билан енгиб, ҳеч қачон қаддини бўкмай, эртанги кунга қаттиқ ишонч ва умид боғлаб, дуо ва илтижо билан эзуликлар сари интилиб яшаган. Биз кимлигимизни унутмаган ҳолда, янада жипслашсак, ҳамжихат, меҳр-оқибатли, муруватли, футувватли бўлсак, бир ёқдан бош чиқариб ҳаракат қилсак, иншо Аллоҳ, албатта, бу бало чекинади.

Санобар ЖУМАНОВА

Мамлакатимизда коронавирус қайд этилиши ва карантин ҳолатининг жорий қилиниши аҳолининг тиббиёт буюмлари, хусусан, тиббий ниқоблар, бир марталик қўлқоп ва вирусга қарши воситаларга бўлган талабини оширди. Шу боис, тиббий маҳсулотларни ишлаб чиқариш корхоналарининг барчаси кучайтирилган ва узлуксиз тартибда ишлаш тизимига ўтди.

ЭЗГУ АМАЛ СОҲИБЛАРИ

Бехзод ҚОБУЛОВ,
Тошкент вилояти ҳокимлиги
матбуот хизмати раҳбари

Миллат, халқнинг савия даражаси синовли кунларда яққол билинади. Эшитган чиқарсиз, яқин тарихда ер қимирлаши юз берганда, дунёнинг иккита мамлакатиди икки хил ҳолат кузатилган — бирисида одамлар вақтинчалик тартибсизликдан фойдаланиб дўконлардаги молларни талон-тарож қилган, иккинчисида эса аҳоли ерга тушиб кетган маҳсулотларни расталарга қайта тахлаб қўйган, уларга умуман тегинилмаган.

Албатта, булар анча жўн гаплар туюлиши мумкин. Аммо бугун, очигини айтганда, коронавирус хавфи туфайли юзга келган ҳозирги шароитда халқимизнинг маданияти, умрбоқий қадриятларимизга садоқати синовдан ўтмоқда, десак аниқ ҳақиқатни айтган бўламиз.

Хўш, бу синовдан биз қандай ўтатимиз? Ҳозир қайси интернет манбасини очиб ўқиманг, хайру саховатга камарбаста одамларимиз, мард ва ҳалол тadbirkorларимиз, ҳайдовчиларимиз ҳақидаги кишини тўлқинлантирадиган хабарларни ўқийсиз. Миллат мана шундай кунларда яна бир поғона юксалишқа қўтарилади, бир маспал атрофида маҳкам жипслашиб, буюк меросга ворислик тасодиф эмаслигини жумлаи жаҳонга боз исботлайди.

Хусусан, Тошкент вилоятида ҳам ана шундай барикенг кўпни кўрган, донишманд инсонлар жуда кўп. Улар бу синовли паллада давлатга елка тутиб, савдо ва хизмат кўрсатиш объектиларида, ўзаро мулоқотда, ҳукумат томонидан пандемияга қарши кураш борасида берилган топшириқларнинг ижроси жараёнида олижаноб инсоний сифатларини тўла намён қилаятилар.

Халқимизда “кўзи тўқ” деган жайдари ибора бор. Бугун бозор ораласангиз, битта одам мабодо ваҳима кўтариб, нархни ўзбошимчалик билан охирам бўлса, унинг ёнгинасида ўн та тadbirkor аввали нархларни ушлаб,

тарқалиши йўлида тўсиқ вазифасини бажаради.

Асосий микроларимиз клиника ва улгуржи ташкилотлар бўлиб, ишлаб чиқарувчи логистик харажатларни ҳисобга олганда ҳам ҳар битта ки-чик дорихона билан тўғридан-тўғри ҳамкорлик қила олмаслиги мумкин. Дорихоналар жойлардаги улгуржи корхоналар орқали маҳсулотлардан катта миқдорда ниқоб олиб, устига қўйиб қўйиб сотиш ҳоллари учрамоқда. Истеъмолчилар ўзлари-га етарли миқдорда ниқобларни харид қилиб, ундан тўғри фойдаланса, ишлаб чиқариш корхоналари аҳолининг талабини қондира олади. Бунга кучимиз ва салоҳиятимиз етади.

Ишлаб чиқаришда хомашё етишмовчилиги кузатилди. Сабаби, ниқоб ишлаб чиқаришда фойдаланиладиган материаллардан ниқобнинг устки ва тескари қисмидаги спанбонт қавати, қўлоқ или ўзимизда ишлаб чиқарилса ҳам ўрта қа-ва-тидаги мептблаун Хитойдан келти-рилади. Лекин бугунги кунгача бир кун ҳам ишлаб чиқариш тўхтагани йўқ. Биз бошқа бозорлардан, маса-лан, Туркия ва Россиядан хомашёни узлуксиз етказиб бериб турдик. Мақ-садимиз аниқ — Ўзбекистон аҳоли-сини тиббий ниқоблар билан тўлиқ таъминлаш ва касаллик тарқалиши-нинг олдини олиш.

ландда, ичи тупроққа тўлдирил-ган. Тупроқ устида плёнка халта-чаларда қўқартirilган ниқоблар расамади билан жойлаштирилган. Помидор ниқобларини талабгор-лар олиб кетяпти. Кейинги навбат булгор қалампир ва баклажон қў-чатларига.

— Қўчат бўлса, харидор жуда кўп, — дейди Тўлқин. — Бу ишга сентябрь ойида киришамиз, олди ниқобларимизни сотиб тугатдик. Ҳозир яшнаб турган қўчатлар туга-гач, изидан яна очик майдонларга экишга мўлжалланган ниқоблар етиштирамиз. Май ойида қўчатлар тугагач, иссиқхона бўш турмади, устини очиб, ҳар хил зироатлар ўстирамиз.

— Ўзингиз ва аёлингиз давлат ишида, бунча юмушга қандай улгу-расиз?

— Ишлайман деган киши ҳа-миша вақт топади, интилади. Ўзим, аёлим, қизим кечаси бўлса ҳам чирокни ёқиб иссиқхонада меҳнат қиламиз. Қўшни аёллар қарашши-ди, улар ҳам ишга яраша даромад қилишди.

Тўлқиндан қўчатлар ерда эмас, нега айнан сўрида парваришлани-ши сабабини сўрадик.

— Охирги пайтда ҳар хил зарар-қунанда ҳашаротлар ва симқурт қўлайиб, уруғ униб чиққаниданок ниқобларнинг танаси ва баргини еб кетяпти. Шунинг учун ҳамма ҳам қўчат тайёрлаб олмаётми, қў-чат етиштиригандан кўра, тайёрини сотиб олиб экишни афзал билиш-моқда.

Иссиқхона ёнидаги ихчам-ихчам қишқи ва ёғзи бостирмада 20 бош қўй санадик.

— Қўйларни гўшт учун эмас, гўн-ги учун ҳам боқамиз, — дейди то-морқачи дехқон. — Акс ҳолда бош-қа жойдан уч-тўрт миллион сўмга гўн харид қилишга тўғри келади.

Дарвоқе, Тўлқин Аноров иссиқ-хонада ўстирадиган сабзавотлар ниқоли вақт-соати етиб томорқа-дорларнинг иссиқхонасига кўчади, парваришланиб, тонна-тонна ҳосил беради. Зеро, даррахт қўқармаса, мева тўлмаганидек, ниқол етишти-рилмаса, эл дастурхонига поми-дор, бодринг, булғор қалампир, баклажон каби маҳсулотлар осмон-дан тушмайди-да...

ҒАЛАБА КУНЛАРИ ЯҚИН, АЛБАТТА

ҳатто айримлари янада тушириб савдо қи-лаётганига гувоҳ бўласиз.

Масалан, Тошкент вилоятининг Янгийўл, Пскент ва Қийичирчиқ туманларида тadbirkor ва дехқонлар ўз маҳсулотларини аҳоли-га текинга тарқатишди. Ҳеч қандай даъват ва чорловларсиз шундай ташаббус билан чиққан бу юртдошларимиз бугуннинг қаҳра-монлари, атрофимизда кечатган воқеаларга лоқайд бўлмаган инсонлардир.

Бу вируснинг табиати, таъсир кўлами ҳақи-даги фактлар кишини сергак торттиради. Мутахассисларнинг айтишича, ёши улуг ав-лод вакиллари унга тез чалинади, тузалиши оғир кечади. Авлодлар ва аждодлар ўртаси-даги мустаҳкам занжирнинг бир халқасига — пурҳикмат оталаримиз, меҳрибон оналари-мизга боқиб, муаммонинг илдизи, оқибатлари нақадар изтиробли эканини ўйлашсан киши.

Бугун халқимизга хос бўлган гўзал одат — кексаларни эъзозлаш, ота-онага юксак ҳурмат кўрсатиш замонавий тиббий-гигиеник талаблар билан боғлиқ бўлган ҳолда намён бўлаётган, зотан, шундай бўлиши шарт ва за-рур бўлган кунларда яшаймиз. Қолаверса, Ибн Сино бобомиздан мерос тиббий мада-ният давр талабига монанд равишда самара берапти.

Яна бир гап. Бу ҳолат давлат аппарати-нинг барча тузилмаларида ахборот алма-шуш, омма билан виртуал ишлаш малакаси шаклланган жойларда ахборот хизматлари, жамоатчилик билан алоқалар професси-онал тарзда йўлга қўйилган шароитда юз бергани учун ҳам аҳоли ўртасида саро-симага тушиш, ваҳима кўтарилишига йўл қўйилмади.

Демоқчиманки, Президентимизнинг сиё-сий иродаси билан очиклик, шаффофиклик сари юз тутган давлатимиз пандемияга қар-ши курашининг ахборот майдонидида жабҳада ҳам бўш келаётгани йўқ. Шу кунларда давлат идоралари ва бошқарув органларининг ахбо-рот хизматларида иш қизгин — журналист ва блогерлар орқали карантин вазиятида амал-га оширилаётган ишлар, ишлаб чиқариш, экспорт, импорт, савдо-сотиқ соҳасида жорий

этилаётган янги тартиблар тезкорлик билан жамоатчиликка етказилмоқда.

Улуг шоир Ғафур Ғуломнинг машҳур “Соғиниш” шеърисида “Ғалаба кунлари яқин, албатта”, деган умидбахш сатрлар бор. Бугун ҳаммаимизнинг қалбимиздан айна мана шу ўй ўтиб тургани, бу иллатнинг пайи қирқилишига қатъий ишонч барқ ураётгани аниқ.

Донишманд шоир бу шеърини Иккинчи жаҳон уруши авж паллага кирган, ҳар кўни минглаб инсонлар фронтда жон олиб-жон бе-раётган пайтда, чуқур изтироб, оталик меҳри билан ёзган. Албатта, ҳозирги вазиятни ўша пайт билан мутлақо таққослаб бўлмайди. Аммо бир ўхшашилик бор — халқ умумий душ-ман қаршисида яқдиллик билан оёққа турган, бир куч бўлиб, давлатга елка тутмоқда.

P.S. Шу битикларни ёзиб

ўтирганимда Бўстонлиқ туманидан хабар келди.

Чет элдан қайтган ватандошларимизни туманда жойлашган сўлим сихаттоҳлардан бирига белгиланган тартибда карантин ҳудудида олиб киришда меҳмонлардан бири: “Мен касал эмасман, уйимга кетаман”, деб йиғлаб юборибди. Масъуллар бу шунчаки эҳтиёт чораси эканини таъкидлаб, уни тинчлантирмоқчи бўлишибди. Туман ҳокими ўринбосари Маҳмуд Нурметов ўша юртдошимизнинг қалби тинч бўлиши, бошқа хаёлларга бормаслиги учун 14 кунлик муддатда улар билан бирга қилишини айтиб, биргаликда ичкарига бошлаб кирибди...

Бугун ижро ҳокимияти тизи-мида инсон қалби билан ҳар қадамда ҳисоблашадиган Маҳмуд Нурметов сингари ёш ва миллат-севар кадрлар кўп, жуда кўп.

ОРАМИЗДАГИ ОДАМЛАР

ТЎЛҚИННИНГ КЎЧАТЛАРИ

ЭЛ РИЗҚИГА РИЗҚ ҚЎШМОҚДА

Усмонали НОРМАТОВ

Тўлқин Аноров Термиз шаҳрида яшарди. Уч хонали хонадон — қишда иссиқ, ўтин, кўмир ташвиши йўқ. Иссиқ ва совуқ сув мудом жўмраклардан оқиб туради. Эру хотин олий маълумотли, ишлари тайин. Нима бўлди-ю, Тўлқин тўсатдан уйни сотиш тараддудига тушиб қолди.

Унинг бу қароридан аёли ҳай-рон, болалари пол эди. Хотинига қўйса, сира бу ердан кетгиси, иссиқ жойини совутгиси йўқ. “Эрта бир кун болалар каттараверса, қис-либ қоламиз. Қишлоқда ўсганман, ота-бобом ердан ризқ топган. Ер олиб, ҳовли жой қиламиз...”. Шу гаплар билан Тўлқин аёлини кўн-дирди. Оила Термиз бикиндаги Баҳористон қишлоғига қўчиб келди. Шаҳар шароитига кўниккан оила бир муддат қишлоққа мослаша ол-мади. Рўзгор бошлиги эса сотиб олинган ерда эзгу ниятлар билан уйга пойдевор ташлади. Ёз бўйи қапа тикиб яшаб туришди. Аёли Термиз давлат университетига ўқи-тувчи, Тўлқин эса гарчи олий маъ-лумотли бўлса ҳам туман электр таъминоти корхонасида назоратчи-лик қилади.

Кунлар тез ўтди. Ёзнинг икки ойида бир ўзи 40 минг дона хом гишт қўйди. Усталарни бошлаб келиб, уйни тиклаб олди. Бу ора-да Тўлқин Аноров ўзи яшайдиган қишлоққа яқин ҳудуддаги маҳал-лаларга доимий назоратчи қилиб тайинланди. Бу ерлик аҳоли, айниқ-са, иссиқхонада зироат ўстиришни қўйиллатади. Табиатан ҳар нарсанга қизиқувчан Тўлқин ҳам ҳовлисида иссиқхона барпо этишга киришди. Дастлабки ийлиқ мўъжазига жой-да етиштирилган эртаги бодринг ва помидор ҳосилидан нафақат ўз қишлоғи, балки Термиз шаҳри аҳо-лиси ҳам баҳраманд бўлди, оила 3 миллион сўм даромад олди.

Фақат эртаги неъматлар етишти-риш билан кифояланиб қолмай, тadbirkorликнинг бошқа йўллари-ни излади. Ҳосили йиғиб олинган иссиқхонани кўчат етиштиришга мослаштирди. Помидор ва бодринг-нинг сари уруғларини келтирди. Кичик-кичик плёнка халтачаларга гўн ва ҳар хил кимёвий препарат-лар қўшилган тупроқ аралашмаси, ичига помидор ёки бодринг уруғи солиб, ёнма-ён жойлаштириб кета-вертишди. Иссиқхонанинг бир квад-рат метрига мингта яқин плёнка халтача сикди.

Шу тариқа дастлабки йили Тўлқин Аноров 15 минг тул помидор қўчати етиштирди. Ун икки минг донасини кўни-қўшинлар ха-рид қилиб, харажатлари қопланган бўлса, қолганини ҳовлисидаги ис-сиқхонада парваришлаб, бозорга тонна-тонна помидор сотди.

Бу муваффақиятдан хурсанд бўлган тadbirkor кейинги йил 20 минг тул помидор ва 5 минг тул бод-ринг ниқоли етиштирди. Мана тўрт йилдирки, Баҳористон қишлоғида Тўлқин деган ниқол тайёрловчи борлигини ҳамма билиб қолган. Тўлқиннинг айтишича, 2018 йил-нинг декабрида 100 минг тул, 2019 йили эса худди шу пайт 150 минг дона помидор ва бошқа зироатлар қўчатини тайёрлаб сотиб, 80 мил-лион сўм соф даромад қилибди.

Тadbirkorнинг хонадонидида иссиқхонага қирамиз. Ёғочдан бир метр кенликда сўрилар қилинган. Улар ердан 70-80 сантиметр ба-

ДИҚҚАТ, ТАНЛОВ!

“ИЛМ, МАЪРИФАТ ВА РАҚАМЛИ ИҚТИСОДИЁТ — ТАРАҚҚИЁТ АСОСИ”

Ўзбекистон Республикаси Президентининг “2017–2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегиясини “Илм, маърифат ва рақамли иқтисодиётни ривожлантириш йили”да амалга оширишга оид давлат дастури тўғрисида”ги фармонида Давлат дастурида белгиланган мақсад ва вазифаларни амалга ошириш жараёнини оммавий ахборот воситаларида ҳолис ёритиш, кенг жамоатчиликка тезкорлик билан етказиш ва тарғиб қилиш назарда тутилган.

“Янги Ўзбекистон” — “Правда Востока” газеталари бирлашган тахририяти Давлат дастурида белгиланган чора-тadbirkorларнинг амалий натижаларини кенг ёритиш ва тарғиб қилиш мақсадида “Илм, маърифат ва рақамли иқтисодиёт — тараққиёт асоси” мавзусида кенг жамоатчилик ўртасида энг яхши мақолалар танловини эълон қилади. Танловда журналистлар, шунингдек, олимлар, экспертлар, шоир-ёзувчилар, кенг жамоатчилик вакиллари таҳлилий мақолалари, журналистик материаллари билан иштирок этиши мумкин.

ТАНЛОВ ШАРТЛАРИ

● Танловга юборилаётган материалларда Давлат дастурининг ҳар бир йўналиши бўйича белгилаб берилган вазифалар, чора-тadbirkorлар натижадорлиги чуқур таҳлил этилиши, ҳолис ва тезкор ёритилиши лозим;

● Давлат ва жамият қурилиши тизимини такомиллаштириш соҳасида белгилаб берилган ишларнинг амалий натижалари;

● Қонун устуворлигини таъминлаш ва суд-ҳуқуқ тизимини янада ислоҳ қилиш соҳасида йил давомида амалга оширилган ишларнинг натижадорлиги;

● Иқтисодиётни ривожлантириш ва инвестицияларни фаол жалб қилиш соҳасида олиб борилаётган амалий ишлар натижалари;

● Ижтимоий ривожланиш соҳасидаги қилинган ишларнинг натижалари;

● Хавфсизлик, миллатлараро тотувлик ва диний бағрикенгликни таъминлаш ҳамда чуқур ўйланган, ўзаро манфаатли ва амалий ташқи сиёсатни амалга ошириш соҳасидаги ишлар таҳлилий кенг ёритилишига алоҳида эътибор қаратиш талаб этилади.

ТАНЛОВ ҒОЛИБЛАРИНИ АНИҚЛАШ ВА МУКОФОТЛАШ

Танловга тақдим этилган мақолалар таниқли журналистлар, экспертлар ва мутахассислардан иборат ҳакамлар ҳайъати томонидан қўриб чиқилади ҳамда ғолиблар аниқланади. Танлов ғолиблари “Янги Ўзбекистон” — “Правда Востока” газеталари бирлашган тахририяти томонидан қуйидаги мукофотлар билан тақдирланади:

- 1 та 1-ЎРИН — замонавий компьютер жамланмаси;
- 2 та 2-ЎРИН — ноутбук компютери;
- 3 та 3-ЎРИН — замонавий телевизор.

Шунингдек, Давлат дастурининг ҳар бир йўналиши бўйича рағбатлантирувчи ўринлар ҳам аниқланади ва қимматбаҳо совғалар билан тақдирланади. Танлов натижалари жорий йилнинг охириги ўн кунлигида аниқланади ва эълон қилинади.

Танловга материалларни Бирлашган тахририят манзили-га почта, электрон почта ёки телеграм канали орқали йўлла-шингиз мумкин.

ҚУЙИДАГИ ҲУЖЖАТЛАР ИЛОВА ҚИЛИНИШИ ЛОЗИМ:

- муаллифнинг паспорти нусхаси (ИНН, ИНПС нусхалари);
 - муаллифнинг боғланиш учун телефонлари.
- Танловга келган энг сара материаллар “ТАНЛОВГА” руқни остида “Янги Ўзбекистон” ва “Правда Востока” газеталарида эълон қилинади.

МАНЗИЛИМИЗ: (100029), Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.

yuz-gazetasi@mail.ru.

ТАРБИЯ СОАТИ

Бахтиёр ОМОН,
Ўзбекистон ёзувчилар уюшмаси аъзоси,
сиёсий фанлар номзодиБИЛМАСЛИК ЭМАС,
ИНТИЛМАСЛИК АЙБ!

Тасаввуф илмида ёзилишича, шахс Аллоҳнинг кичик кўриниши, зарраси. Шу боис, комилликка эришган ва эришаётган шахс қудратли куч, кўп нарсага қодир, у буюк ислоҳотчи, ўзгартирувчи, жамиятни, ҳатто даврни ортидан эргаштирувчи. Тарихга назар ташласак, аллома боболаримиз ва жадидларимиз шахс тарбиясига жада катта аҳамият беришган. Бу жараёнда эса, албатта, илм ва маърифатнинг ўрни беқиёс.

Ривожланган мамлакатларда кечаётган муҳим ўзгаришларга равиш қилиб, унда билимли ва ўз фикрига эга инсонларнинг роли нисбатан катта эканига ғувоҳ бўламиз. Илмли асло хор бўлмайди, дейди алломаларимиз. Билимсизлик барча ёмонликлар манбаи, чунки билимсиз инсон ўзига энг катта ёмонликни қилган бўлади. Жоҳил кишининг тик тура олмайдиган қолдан фарқи йўқ. Саъдий билимсизликни уруш довулига ўхшатади, овози баланд, ичи бўш одамга. Инсоннинг қадри илм билан юксалади. Илмли киши ҳодисаларга ҳолис баҳо беради, талаб-чанлик ва уйдабуронликни ўрганади. Билмаслик айб эмас, ўрганишга интилимаслик айбдир. У ўз билганларини янада мустаҳкамлаб бориши зарур. Инсоният фалокатларининг устидан фақат билим билан устун келиш мумкин. Шу маънода, юртимизда таълим-тарбияга асосий тараққиёт мезони сифатида қаралаётгани қувонарлидир.

Глобаллашув даврида энг кўп оғирлик оиланинг зиммасига тушади. Сабаби, интернет, телевидение билан машғул бўлиш, ахборот олишга кўпроқ ишдан кейин уйда вақт ажратамиз. Шуни айтиб ўтиш лозимки, сериал ва интернет қаршида ота-она анча ожиз бўлиб қолмоқда.

“Хар бир оила ўз фарзандларини ҳар қандай мафқуравий тажовузкорликдан ҳимоя қилишга тайёр бўлиб туриши керак”, деган эди буюк

бермак ўрнига “ўғлим, эмди каттакон йигит бўлдинг, шунча ўқуғанинг етар, пул топ!” деб “ташишқа” — ҳаммоллик қилдиришни яхши кўрурлар. Ёшларимиз илм ва маърифатли бўлиши, ҳунар, санъат ўрганишни ўрнига ўзларига зеб беруб, тор шим ила капта камзул, қотирма ёқаларга бино қўйишни яхши кўрурлар”.

Қизиги шуки, ўша замонлардаёқ жамиятга ёт унсурлар кириб кела бошлаган, миллат маънавий қиёфасини асраш ўрнига енгил-епли иқир-чиқирларга катта эътибор қаратилган экан. Замонавий дунёда муайян бир мамлакатда илм-фан қанчалик ривожланганини у ердан экспорт қилинадиган юқори технология сонидан билиб оلسа бўлади. Масалан, Покистоннинг бир йиллик экспорт товарларининг фақатгина 1 фоизи юқори технологияларга тўғри келади. Саудия Арабистони, Марокаш, Кувайт, Жапонда вазият янада ачинарли. Ўшбу мамлакатлар экспортининг фақатгина 0,3 фоизига юқори технологиялар улушидир. Сингапурда ушбу кўрсаткич 58 фоизга тенг.

Яна илм ва маърифатнинг жамият ҳаётида, шахс тарбиясидаги ўрни ҳақида озгина тўхталсам. Яқинда бир тахлилий мақола қўлимга тушиб қолди. Қисқа ва аниқ ифода усулида ёзилган очик гаплар каминда ажиб таассурот қолдирди. Унда ёзилишича, Халқаро ислом ҳамкорлик ташкилотига 57 та давлат аъзо

киргиз адиби Чингиз Айтматов. Ота-она фарзандлари билан жонли мулоқот, дўстона суҳбат қуриш ўрнига кечалари телевизордаги турк сериалларидан бошини кўтармас, нима дейсиз?! Ахир, турк, хитой, корейс мафкуриси аллақачон юртимизга кириб келди-ку. Агар биз фарзандларимиз билан кўпроқ суҳбатлашмасак, уларнинг маънавий иммунитетини мустаҳкамлашмасак, келажакимизни бой бериб қўйишимиз мумкин.

Оила — жамият асоси, миллат кўргони. Оилада ота-она кўмағида дид, фаросат, ақл, мушоҳада, фикрлаш тарзи шаклланади. Аммо бугунги кунда ота-оналарнинг ақсариёти гарбона шакл-шамойилда яшашга мослашиб бормоқда. Миллий урф-одат, аъёна, қадриятлар (байрам, тўй, таъзия, меҳмондорчилик, оқибат кўрсатиш, кексалар ҳолидан хабар олиш ва бошқалар)ни билмаган, олтин қондаларни писанд қилмаган йигит ва қиз ҳаётида осон йўлни танлаб, мудоаоларига тезда эришишни орзу қилишади.

Ижтимоий тармоқлар, интернетдаги минглаб сайтлар, гарбадаги илмий-тадиқот институтлари туну кун тарғибот материалларини тарқатиб, гарб турмушига мойил йигит-қизларни ўзларига оғдириб олмақда. Натijaда ота ҳам, сериалдан боши оғиб қолган она ҳам фарзандларининг кинолардаги каби осон ҳаёт-жуда истайди.

Жадид бобомиз Абдулла Авлоний “Ким нимани яхши кўрар?” номли бадиясида юз йил аввалги жамиятдаги ҳолатни бундай баҳолайди: “Эҳтимол, бизнинг халқ илму маърифатини, тарбия ва таълимни, ҳунар ва саноатни яхши кўрар, деб ўйлайдигандурсиз? Йўқ, бу фикрингиз янглиш. Дўқондорларимиз ишларини тартибга солимай, замонага мувофиқ иш қўритмай, Маллаҳон замонидан қолгон эски дўқон, эски тос, эски тартибларини яхши кўрурлар. Оналаримиз билим ва тарбия ўрнига эрлари ила уруш-б-талашув, қизларига мол қилмакни яхши кўрурлар. Оталаримиз болаларини ўқутмак ва таълим

БУНЁДКОРЛИК

Хадемай, қадрдон шахрим
Гулистон марказидаги жўқа (липа)
дарактлари чамандай гуллаб,
борлиққа бетакрор ифор таратади.
Асаларилар гулжон ўйнаб, гул
япроғига кўнади. Дарвоқе,
Гулистонни Мирзачўл қўйнидаги
марварид дейишганига анча
йиллар бўлди. Шаҳардаги бугунги
улугвор ўзгаришлардан сўнг уни
энди қандай таърифлаймиз?

ГУЛЛАЁТГАН
ГУЛИСТОНШахло АБДУСАИДОВА,
журналист

Эсимда, бололигимда менга оёқда учадиган ролик совға қилишганди. Аммо ундан фойдаланиш учун шаҳарда йўлнинг ўзи йўқ эди. Ҳозир махсус майдончаларда елдек ғизиллатиб ролик учатган болажонларни кўрганимда ҳавасим ортади, юрагимда бахтиёрлик ҳисси гуллади.

Президентимиз Сирдарё вилоятига 2018 йил 13 апрелда ва 2019 йил 19 февралда қилган сафари чоғида Гулистон шаҳридаги бунёдкорлик ишлари билан танишган ва ўз маслаҳатларини берган эди. Шу асосида олиб борилган қурилиш ишлари туфайли сўнгги йилларда вилоятимиз маркази ҳар қачонгидан-да ўзгача тусга кирди. Шаҳар ҳуснини бузиб турувчи илгариги пастак уйлар ўрнига замонавий кўп қаватли бинолар қад ростлади. Уйларнинг биринчи қаватларидан пойтахтдагидек сервис ва хизмат кўрсатиш объектлари ўрин олган. Бу эса аҳолига турли сифатли хизматлар кўрсатиш билан бирга, шаҳарнинг ўзига хос меъморий кўринишиниям яхшилади.

Йилнинг тўрт фаслида шаҳарда гуллар очилиб, дилларни ажиб тўйгулар забт этади. Аини пайтда ранго-ранг лолалар очилган. Ўтган йили август ойида Гулистонда “Гуллар фестивали”, “Қушлар фестивали” ўтказилганда бутун республиканинг ҳаваси келганди бизга.

“Буюк юрт келажаги” мавзеси шаҳар ичида пайдо бўлган янги шаҳарча. Кўп йиллар илгари шўр босган чакалакзорни кўрсатишиб, шу ер бир кун келиб обод манзилга айланади, дейишса ҳеч ким ишонмасди. Қаранг, 2017 йилда 5 қаватли бешта уй бирин-кетин қад кўтарди. Натijaда 225 та оила арзон нархдаги хонадонларга эга бўлишди. Орадан бир йил ўтиб, уйларнинг сони 8 тага кўлайди. 2019 йилда эса ушбу ҳудудда 7 қаватли 10 та уй фойдаланишга топширилди. Бундан ташқари, вилоят ички ишлар ва фавқулодда вазиятлар бошқармалари ходимлари учун 180 та хонадонли уй қурилди. Энди эса қу-

рувчилар бу ерда болалар учун мактабгача таълим муассасаси ҳамда мактаб биносини қуриш билан банд.

— Турмушга чиққанимда университетнинг битирувчи курс талабаси эдим. Ёш оила ижарада яшардик, — дейди Азиза Бойсариева. — Турмуш ўртоғимнинг маоши контракт пулим, ойлик ижара ҳақини тўлашга кетарди. Шаҳримизда арзон уй-жойлар қурилишини эшитиб, ариза топширдик. Ўтган йили янги уйга кўчиб ўтдик. Иккинчи фарзандимиз шу ерда дунёга келди. Ўзим ўқитувчиман. Оналик таътилидан қайтган, ишлаётган мактабимга қатнаш узоклик қилишини ўйлаб, кўнглим хижил эди. Буни қарангки, шу ҳудудда янги мактаб биноси қуриляпти. Ўша ерга ишга жойлашиб ниятим бор. Яқин кунларда уйимиз олдида янги богча ишга тушишини интиқлик билан кутяймиш. Фарзандларим шу муассасада тарбия олишади. Уй, богча, мактаб бир-бирига яқин бўлса, биз аёлларнинг ҳамма юмушларига улғуришимизга қўлай бўлади.

Шаҳар марказидан оқиб ўтувчи “Дўстлик” каналининг бор маҳобати энди кўзга ташланмоқда. Каналнинг ўнг ва чап қирғоқларида ёпиқ-ёпиқ дренаж коллекторлари қурилди. Реконструкциядан сўнг сизот сув сатҳи пасайди. Энди каналнинг икки чети аввалгидек киши қадамини босолмайдиган янтоқзор эмас. У ерга силлиқ қилиб бетон ётқизилди. Канал бўйига чироқлар, аҳоли хавфсизлигини таъминлаш мақсадида темир панжаралар ўрнатилди. Манзарали дарактлар — арча, тут, мажнунтол экилди. Бир сўз билан айтганда, боладан тортиб кексагача сайр қиладиган гўзал гушага айланди.

Гулистон шароитида ирригация ва мелiorация ишларининг аҳамияти катта. 2015–2019 йилларда шаҳарнинг мелiorатив ҳолатини яхшилаш ва ер ости сув сатҳини пасайтириш бўйича қилинган қатор тадбирлар бугун ўз натижасини берди.

Бундан беш-олти йил аввал ёшлар фестивали бўлганда пойтахтдан келган катта автобуслар шаҳар ичида ҳаракатланишга қийналганда ҳайдовчилар “Шаҳрингизнинг йўллари бор бўлсин-ей”, деб киноя гап қилишганди. Қисқа вақт ичида Хондамир,

Халқлар дўстлиги, Сайхун, Бирлашган, Бунёдкор ва Ислоҳ Каримов кўчалари таъмирланиб, кенгайтирилди. Шаҳарга кирувчи ва манзеларни туташтирувчи кўприклар ҳам йўللарга монанд қайта реконструкция қилинди. Кўчаларга чироқлар ўрнатилди.

Гулистон шаҳрида қисқа муддат ичида шунчалик кўп бунёдкорлик ишлари амалга оширилдики, буни фақат келиб кўриш керак. Шу сабабдан Гулистонда яшаб, бошқа вилоятларга кўчиб кетганлар ташриф буюриши биланқў ўзгаришлардан лолу хайрон қоляпти.

Ўтган йили Ҳалима Худойбердиева номидаги ихтисослаштирилган мактаб-интернат бунёд этилди. Ушбу ижод мактабининг умумий ҳудуди 1,2 гектарни ташкил қилади. Бинонинг олд қисмида Ўзбекистон халқ шoirаси Ҳалима Худойбердиевнинг ҳайкали ўрнатилди. Ўқувчилар ва ўқитувчилар табиат қўйнида эркин ижод қилишлари учун миллий шийпонлар, яшил майдонлар ва йўлақлар барпо этилган. 3 қаватли бинода барча замонавий қулайликлар муҳассам бўлиб, 120 нафар истеъдодли ўқувчи таҳсил олмақда.

Шаҳар марказидаги “Юрт байроғи”, “Хотира майдони”, Алишер Навоий номидаги билимдонлар маскани, Тўра Сулаймон номидаги амфитеатр, янгиланган Гулистон маданият ва истироҳат боғи — буларнинг барчаси сўлим сайилгоҳларга айланган.

Шунингдек, Гулистон шаҳрида жойлашган “Зиннур”, “Бест феиш” ўзбекистон-хитой қўшма корхоналари вилоят иқтисодиётини ривожлантиришга катта ҳисса қўшмоқда. Бундан ташқари, яна ўнлаб корхоналар ва фабрикалар фаолият юритмоқда.

Шаҳарда қурилишлар давом этапти. Вилоят телерадиокомпаниясининг янги биноси, ёшлар маркази ва яна кўплаб маданий-маиший иншоотлар барпо қилинаётди. Ислохотлар туфайли мутлақо янгича қиёфа касб этаётган шаҳримиз тобора кўркамлашиб, гўзаллашиб бормоқда. Қўлам сирдарёликлар қалбига олам-олам завқу шавқ, кўтаринкилик, жўшқин шижоат бахш этиб, янгидан янги марралар сари рухлантирмоқда.

ЁШЛАР СИЁСАТИ

ЁШЛАРНИНГ ЯНА БИР ВАКОЛАТХОНАСИ
ЛАТВИЯДА ИШ БОШЛАДИ

Рисолат МАДИЕВА

Айни пайтда 12 та давлатда Ўзбекистон ёшлари умумжаҳон ассоциацияси ваколатхоналари фаолият юритмоқда. Унинг юзга яқин вакили Германия, Япония, Туркия, Миср, Жанубий Корея, Хитой, Россия, Қозоғистон каби давлатларда иш олиб борапти. Яқинда улар сафига яна бир тузилма қўшилди. Рига шаҳридаги Ахборот тизимларини бошқариш олий мактаби (ISMA)да ассоциациянинг Латвиядаги ваколатхонаси иш бошлади.

Ваколатхонанинг очилиш маросимида иштирок этган Ўзбекистон Республикаси ташқи ишлар вазирининг ўринбосари Дилшод Аҳатов мамлакатимизда амалга оширилаётган кенг қўламли ислохотлар, шу жумладан, ёшларга қаратилаётган

алоҳида эътибор ҳусусида сўз юритди. Сўнгги йилларда ёшларга оид давлат сиёсатининг ҳуқуқий асослари мустаҳкамлангани, ёшлар билан ишлаш бўйича республика идоралараро кенгаши тузилгани ва 30 июнь — Ёшлар кунини деб

эълон қилингани таъкидланди. Президентимизнинг Олий Мажлиси Мурожаатномасида ёшларга оид давлат сиёсатини янада ривожлантириш муҳимлигига урғу берилганди. Ҳозир ёшлар билан ишлаш самарадорлигини баҳолашнинг ягона мезони ва ёшларга оид давлат сиёсатини баҳолаш индексларини жорий этиш бўйича иш олиб боришмоқда. “Ўзбекистон ёшлари — 2025” концепциясида Ўзбекистон ёшлари

Рига шаҳрида Ўзбекистон ёшлари умумжаҳон ассоциацияси ваколатхонасининг очилиши нафақат Латвия, балки бутун Болтиқбўйи мамлакатларида таълим олаётган, меҳнат қилаётган ёшлар ҳамда ўзбек диаспоралари билан ҳамкорлик қилиш, уларни ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш, жамиятда ўз ўрнини топишга қўмаклашиш борасида муҳим қадам бўлди. Ассоциация вакиллари Ахборот тизимларини бошқариш олий мактаби билан ҳамкорликда бу мамлакатда борган ёшларнинг муҳитга интеграциялашувиغا қўмаклашиш, ҳуқуқий саводхонлигини ошириш, талабалар ҳаёти билан боғлиқ муҳим масалаларни муҳофама этишда амалий ёрдам беради.

ЯНГИ ЎЗБЕКИСТОН

МУАССИС:
Ўзбекистон Республикаси
Вазирлар Маҳкамаси

Бош муҳаррир: Салим Дониёров

«Янги Ўзбекистон» газетаси учун масъул:
бош муҳаррирнинг биринчи ўринбосари
Бахтиёр Абдусатторов

Девонхона: (0-371) 233-70-98

Котибият: (0-371) 233-56-60

Эълонлар: (0-371) 233-57-15

Тахририятга келган қўлёзмалар тақриз қилинмайди ва муаллифга қайтарилмайди. Газетанинг етказиб берилиши учун обунани расмийлаштирган ташкилот жавобгар. Газета тахририят компьютер марказида сақлалади. Газетанинг полиграфик жиҳатдан сифатли чоп этилишига “KOLORPAK” МЧЖ масъул.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрацияси ҳузуридаги Ахборот ва оммавий коммуникациялар агентлиги томонидан 2020 йил 13 январда 1047-рақам билан рўйхатга олинган.
Нашр индекси — 236. Буюртма — 1059.
43186 нусхада босилди.
Ҳажми — 3 табоқ. Ўсфот усулида босилган. Қўғоз бичими А2.
Баҳоқис қилинган нархда.“KOLORPAK” МЧЖ босмахонаси. Корхона манзили: Тошкент шаҳри, Яшнобод тумани, Элбек кўчаси, 8-уй.
ЎЗА якуни — 04:30 Топширилди — 06:00 1 2 3 4 5 6Навбатчи муҳаррир: Баҳор Хидирова
Навбатчи: Ирода Тошматова
Мусахҳиш: Асолат Аҳмадулова

Босмахона телефони: (71) 230-27-76

Манзилимиз:
100029, Тошкент шаҳри,
Маъбулчилар кўчаси, 32-уй